БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 191 (938)

24 СЕНТЯБРЬ СЕШАНБА 1957 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Маҳаллий миллат кадрларини ишлаб чиқаришга кўпроқ жалб қилайлик

Коммунистик партия доно ленинча миллий сиёсатининг изчиллиқ билан амалга оширилиши, партиямиз ва Совет ҳукуматимизнинг доимий ғамхўрлиги ҳамда улуғ рус халқининг қардошлиқ ёрдами туфайли республикамиз, шу жумладан областимизнинг ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш соҳасида катта муваффақиятларга эришилди, ишчилар синфи ва техника интеллигенциясининг сафи беқиёс ўсди. Шу билан бир қаторда маҳаллий миллатлардан билимдон мутахассис кадрлар, мураккаб машиналарни моҳирлик билан бошқараётган ихтисосли ишчиларнинг кўп сонли отряди етишиб чиқди.

Совет ҳокимияти йилларида республикамизнинг пойтахти — Тошкент шаҳри ўз қиёфасини тамомила ўзгартирди. Эндиликда у Совет Иттифоқининг энг йирик индустриал, маданий ва илмий марказларидан бирига айланди. Шаҳарда янгидан энергетика, машинасозлик, электротехника, тўқимачилик ва озиқ-овқат саноати корхоналари барпо этилди, ўқув юртлари ва илмий-текшириш муассасаларининг кенг тармоқлари вужудга келди. Илгари вақтда тўқай ва дашт бўлиб ётган ҳозирги Чирчиқ, Бекобод, Олмалиқ, Оҳангарон шаҳарлари эндиликда биринчи даражали техника билан таъминланган саноат шаҳарлари бўлиб қолди. Областимиз саноат корхоналари ва қурилишларида ўзбеклар ҳамда бошқа маҳаллий миллатлардан етишган ўн мингларча ишчилар, хизматчилар, инженер-техник ходимлар ишлаб турибди. Олий ва махсус ўрта ўқув юртларида таълим олаётган студентларнинг асосий кўпчилигини маҳаллий миллат ёшлари ташкил этади.

Областимиздаги район ва шаҳар партия ташкилотлари, корхоналарнинг раҳбарлари кейинги вақтларда миллий кадрлар тайёрлаш, ўстириш ва уларни ишлаб чиқаришга кенг жалб қилиш масалалари билан кенг шуғулланмоқдалар. Лекин шуни эътироф қилмоқ керакки, маҳаллий миллатлардан малакали ишчилар тайёрлаш ва уларни ишлаб чиқаришга жалб этиш ҳали ҳам қониқарсиз аҳволда. Кўпгина партия ва совет органлари, саноат корхоналари, транспорт ва қурилиш ташкилотларининг раҳбарлари бу масалага бепарво қараб катта хатога йўл қўймоқдалар. Улар ишлаб чиқаришга миллий кадрларни кенг равишда жалб этиш учун мавжуд бўлган ҳамма имкониятлардан фойдаланмаётирлар. Шу сабабли бир қатор корхоналарда, жумладан «Ташпродмаш», «Узбексельмаш», «Ташкенткабель», «Таштекстильмаш» ва электромеханика заводларида ўзбеклар ишчиларнинг умумий сонига нисбатан анча кам процентни ташкил этади. Ёки шундай бир мисолни кўрсатиб ўтиш характерлидир. «Узбексельэлектрострой» электромеханика заводи (директори Пиряев, партия ташкилотининг секретари Набатов ўртоқлар)да ишлаб турган 197 кишидан фақат бир киши ўзбеклардан, у ҳам бўлса заводнинг ёрдамчи хўжалигида ишлайди.

Қурилиш ва монтаж ташкилотларининг раҳбарлари ҳам миллий бинокор кадрлар етиштириш ва уларни ишга жалб қилишга бепарво қарамоқдалар. Масалан, 93-ихтисослаштирилган қурилиш трестининг раҳбарлари ўзбеклардан ва бошқа маҳаллий миллатлардан малакали ишчилар ва инженер-техник ходимлар етиштириш ҳамда уларнинг техника билимларини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилмаётирлар. Трестда ишлаб турган 1500 кишидан фақат 29 киши ўзбеклардир. Лекин булар орасида битта ҳам инженер-техник ходим йўқ. Трест бошқарувчиси Никитин ва партия ташкилотининг секретари Чистяков ўртоқлар афтидан буни нормал бир ҳол деб ўйлаётган бўлсалар керак.

Ишлаб чиқаришга ўзбек хотин-қизларини жалб этиш масаласига ҳам етарли эътибор берилмаётир. Бу ўринда Тошкент тўқимачилик комбинатини мисол қилиб кўрсатиш керак. Бу йирик корхона ишчиларининг умумий сонига нисбатан ўзбек хотин-қизлари 2,4 процентни ташкил этади, холос. Ваҳоланки комбинат ишчиларининг асосий кўпчилиги хотин-қизлардан иборат. Электролампалар заводи, каноп ва «Қизил тонг» фабрикаларида ҳам ўзбек ва бошқа маҳаллий миллат хотин-қизлари жуда кам. Бу мутлақо йўл қўйиб бўлмайдиган бир ҳолдир.

Бир қатор корхоналарнинг партия ташкилотлари ва маъмурият раҳбарлари кадрларга зарур маданий-маиший ва моддий шароит яратиб бермаётирлар, уларнинг эҳтиёжларига нисбатан кўпинча бефарқ қарамоқдаларки, бу билан улар миллий кадрлар ўртасида қўнимсизликка сабаб бўлмоқдалар. Бундай аҳвол кўпроқ «Узбексельмаш», «Ташсельмаш», МПС машинасозлик заводларида ва тўқимачилик комбинатида содир бўлмоқда. Бунинг асосий сабаблари шундан иборатки, ишлаб чиқаришда ва аҳоли ўртасида оммавий-сиёсий ишлар жуда бўш олиб борилмоқда, ёшларга ишлаб чиқариш таълими бериш планли равишда ташкил этилмаётир ва ишчиларнинг эҳтиёжларига нисбатан парвосиз бўлиш фактларига йўл қўйилмоқда.

Саноат корхоналари, қурилишлар ва транспортни маҳаллий миллатлардан етишган инженер-техник ходимлар билан таъминлаш соҳасидаги жиддий нуқсон шундан иборатки, олий ва махсус ўрта ўқув юртларида, жумладан политехника, темир йўл транспорти инженерлари институтларида ва бинокорлик техникумларида маҳаллий миллатлардан кадрлар кам тайёрланмоқда. Меҳнат резервлари мактабларида ҳам ўзбек ёшларидан индустрия ишчилари тайёрлаш иши қониқарли аҳволда эмас.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси ишлаб чиқаришга маҳаллий миллат кадрларини тайёрлаш ва жалб қилиш ҳақида шу йил апрель ойида махсус қарор қабул қилган эди. Лекин фактлар шуни кўрсатадики, айрим партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари бу қарордан ўзлари учун тегишли хулоса чиқариб олмаганлар. Масалан, Марказий, Куйбишев ва Фрунзе район партия комитетлари ҳамда кўпгина бошланғич партия ташкилотлари Марказий Комитет бюросининг қарорини жуда кечикиб муҳокама қилганлар ва бу қарорни қониқарсиз бажармоқдалар.

Маҳаллий миллатлардан раҳбар инженер-техник кадрлар ва доимий малакали ишчилар етиштириш, улар тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилиш учун бизда ҳамма шарт-шароит мавжуд. Шундай экан, инженер-техник ходимларни ҳам, малакали ишчиларни ҳам тайёрлашга, ўстиришга ва ишга тортишга алоҳида эътибор бериш, уларга энг кўп ғамхўрлик қилиш, унумли меҳнат қилишлари учун зарур маданий-маиший ва моддий шароит яратиб бериш, илғорлар ҳамда новаторларни рағбатлантириш, улар орасидаги қўнимсизликни йўқотиш—маҳаллий партия, совет органлари, саноат корхоналари, қурилишларнинг партия ташкилотлари, маъмурият раҳбарлари ва касаба союз комитетларининг бевосита бурчидир.

Мўғулистон Халқ Республикасининг ҳукумат делегацияси Москвадан жўнаб кетди

Мўғулистон Халқ Республикасининг ҳукумат делегацияси 21 сентябрда Москвадан ўз ватанига жўнаб кетди. Бу делегация ўз сафарида Албания Халқ Республикасига, Болгария Халқ Республикасига, Венгрия Халқ Республикасига, Германия Демократик Республикасига, Польша Халқ Республикасига, Руминия Халқ Республикасига, Чехословакия Республикасига ва Югославия Федератив Халқ Республикасига борди. Делегацияга Мўғулистон Халқ Республикаси Министрлар советининг раиси Ю. Цеденбал бошчилик қилмоқда.

Внуково аэродромида Мўғулистон Халқ Республикасининг ҳукумат делегациясини Н. И. Беляев, А. И. Микоян ўртоқлар, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. Т. Федоренко ва бошқа расмий шахслар кузатиб қолдилар. (ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўртоқ Георгий Дамяновни Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисида

Болгар ва совет халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш йўлида кўп йиллар ҳормай ишлаб келаётганлиги учун Болгария революцион ҳаракатининг энг кекса арбобларидан бири ўртоқ Георгий **Дамянов Ленин** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль
1957 йил 22 сентябрь.

Ўзбекистон КП Юқори Чирчиқ район комитети ва район ижроия комитетига

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети мамнуният билан қайд қиладиларки, Юқори Чирчиқ районининг колхозчилари, МТС ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва партия-совет активининг фидокорона меҳнати натижасида луб экинлари маҳсулоти тайёрлаш давлат плани муддатидан илгари бажарилди.

Район колхозлари 23 сентябрда ўтган йилнинг шу даврига нисбатан давлатга 6.600 тонна кўпроқ луб экинлари маҳсулоти топшириб, луб экинлари маҳсулоти планини 102,4 процент бажардилар ва пландан ташқари яна 11 минг тонна маҳсулот топшириш мажбуриятини олдилар.

Район колхозлари, шунингдек давлатга ғалла (шолидан ташқари) топшириш планини 150 процент, пилла топшириш планини 103 процент, жун топшириш планини 102 процент, сут топшириш планини 115 процент, тухум топшириш планини 120 процент, тери топшириш планини 116 процент бажардилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Юқори Чирчиқ районининг колхозчилари, МТС ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, партия-совет ва комсомол ташкилотларини қўлга киритилган муваффақият билан табриклайдилар ва ишонч билдириб айтадиларки, улар пахта тайёрлаш давлат планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллиги кунигача бажарадилар, 1958 йил ҳосили учун ерни ўз вақтида шудгор қилиб қўядилар ва бошқа кузги-қишги тадбирларни ҳамда чорва қишловини муваффақиятли ўтказадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ.

СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи маршали Г. К. Жуковнинг ЮФХРга қиладиган визитига доир

Армия генерали И. Гошняк Совет Иттифоқида бўлган вақтида СССР Мудофаа министри Маршал Г. К. Жуковни Югославия ҳукумати номидан ЮФХРга таклиф этган эди. Маршал Г. К. Жуков бу таклифга жавобан 1957 йил 8 октябрда визит билан ЮФХРга боради.

Маршал Г. К. Жуковнинг визити вақтида Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг генераллари, адмираллари ва юқори офицерларидан бир неча киши унга ҳамроҳ бўлади.

СССР ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИДА

СССР журналистлар союзининг маҳаллий ташкилотларини расмийлаштириш иши давом этмоқда.

21 сентябрда СССР журналистлар союзи ташкилот бюросининг навбатдаги мажлисида журналистлар союзи область бўлимлари ташкилот бюроларининг 13 раиси ҳозир бўлди. Маҳаллий бўлимларнинг ўз фаолиятларини бошлаганликлари тўғрисида союзнинг область ташкилотлари ташкилот бюролари раисларидан А. П. Кулиненко (Велике Луки), В. А. Калугин (Иваново), М. В. Коврижин (Курск), В. К. Грудинин (Калининград), И. И. Никитин (Ярославль), А. С. Туманов (Тула), М. С. Куртинин (Ленинград), И. И. Портнягин (Мурманск) доклад қилдилар.

СССР журналистлар союзининг кундалик вазифалари тўғрисида союз ташкилот бюросининг раиси Н. Г. Пальгунов ахборот берди. (ТАСС).

Франция Миллат мажлиси депутатлари делегацияси Москвадан жўнаб кетди

Франция Миллат мажлиси депутатларининг Ги Дессон бошчилигидаги делегацияси СССРда икки хафтадан ортиқ меҳмон бўлди. Франциялик меҳмонлар СССР Олий Совети депутатлари совет-француз группасининг таклифига мувофиқ СССРга келган эдилар.

Франция Миллат мажлисининг депутатлари 21 сентябрда ўз ватанларига жўнаб кетдилар. Внуково аэродромида меҳмонларни совет-француз группасининг раиси, парламент группаси раисининг ўринбосари И. А. Каиров, совет-француз группасининг аъзолари, СССР Олий Советининг депутатлари А. Ф. Горкин, К. П. Горшенин, А. Е. Петрушев, СССР парламент группаси секретариати, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Ташқи ишлар министрлигининг ходимлари, матбуот вакиллари кузатиб қолдилар. (ТАСС).

Олтойликлар 196 миллион пуд ғалла топширдилар

БАРНАУЛ, 21 сентябрь. (ТАСС). Ўлканинг ғаллакорлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллиги шарафига бағишланган вахтада ғоят баланд руҳ билан ишламоқдалар. Механизаторлар, тракторчилар, лафет ўроқ машиналарининг машинистлари ва комбайнчилар жадал суръатлар билан ишлаб, беш миллион гектардан кўпроқ ердаги ғаллани ўриб олдилар.

Қўриқ ерлар ўзлаштирилаётган ўлканинг колхоз ва совхозлари давлатга 196 миллион пуд ғалла, асосан буғдой топширдилар.

Область районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1957 йил 23 сентябргача бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Мавсум бошидан бери	Бир кунлик ўсиш	Районлар	Мавсум бошидан бери	Бир кунлик ўсиш
Бўстонлиқ	13,56	2,06	Верхне-волинск	8,47	1,07
Пискент	13,55	1,30	Гулистон	8,43	0,92
Ўрта Чирчиқ	11,82	1,32	Сирдарё	7,88	0,86
Оржоникидзе	11,61	1,37	Ўртасарой	7,77	1,15
Бекобод	11,22	0,99	Октябрь	7,34	0,85
Бўка	9,74	1,04	Оҳангарон	7,29	0,51
Юқори Чирчиқ	9,61	1,27	Чиноз	7,01	0,86
Оққўрғон	8,55	1,00	Янгийўл	6,01	0,87
Мирзачўл	8,52	1,04	Калинин	5,26	0,71
Боёвут	8,48	0,81	Қуйи Чирчиқ	3,80	0,33

Область совхозларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1957 йил 23 сентябргача бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Совхозлар	Мавсум бошидан бери	Бир кунлик ўсиш	Совхозлар	Мавсум бошидан бери	Бир кунлик ўсиш
6-«Кўкорол»	18,62	1,75	Киров номли	8,15	0,94
3-«Оҳангарон»	17,00	1,33	1-«Оҳангарон»	7,33	0,33
1-«Фарҳод»	16,37	1,43	«Гулистон»	7,31	0,96
«Дружба»	15,25	1,10	1-«Боёвут»	6,70	0,59
4-«Вревский»	14,79	1,04	«Оққўрғон»	6,44	0,55
«Пискент»	12,19	1,10	Булганин номли	5,77	0,41
«Чаноқ»	11,05	1,19	Бушуев номли	5,70	0,45
«Социализм»	10,23	1,16	3-«Боёвут»	5,00	0,82
2-«Далварзин»	9,73	0.78	«Малик»	4,92	0,46
1-«Далварзин»	9,61	0,70	«ЎзССР беш йиллиги»	3,80	0,33
«Мирзачўл»	8,53	1,06	2-«Оҳангарон	2,24	0,17

Улуғ Октябрнинг 40 йиллиги шарафига

Меҳнат совғалари

☆

Пискент районига кўчма Қизил байроқ топширилди

ПИСКЕНТ. Бу ерда область партия комитети ва область ижроия комитетининг Пискент район пахтакорларига кўчма Қизил байроғи топширилди. Район колхозчилари ва совхоз ишчилари пахта йиғим-теримида яхши натижаларга эришиб, социалистик мусобақада ғолиб чиққан эдилар. Кўчма Қизил байроқни область партия комитети ва область ижроия комитети номидан область партия комитетининг секретари ўртоқ С. Абдалин топширди. У, кўчма Қизил байроқни топширар экан, социалистик мусобақа ғолибларини қизғин табриклайди ва Пискент район пахтакорлари пахта териш ва уни давлатга топшириш суръатини кундан-кунга кучайтирадилар, деб ишонч билдиради.

Пискент район партия комитетининг секретари ўртоқ Х. Латипов кўчма Қизил байроқни қабул қилиб олгач, район пахтакорлари бундан кейин ҳам суръатни сира бўшаштирмасдан, йиғим-теримни қизғин давом эттирадилар ва бундан кейин кунига йиллик планнинг икки проценти миқдорида пахта топшириш учун курашадилар, шундай қилиб Октябрнинг 40 йиллиги кунигача пахта тайёрлаш юзасидан белгиланган планнинг бажарилишини таъминлайдилар, деди.

Кўчма Қизил байроқ вақтинча сақлаб туриш учун райондаги илғор колхоз — Калинин номли колхозга топширилди. Бу колхоз йиллик планнинг 22 проценти миқдорида пахта тайёрлаган.

Байрам шарафига

Меҳнат унумдорлигини ошириш учун курашни тобора қизитаётган Сирдарё район маҳаллий саноат комбинатининг аҳил коллективи Улуғ Октябрь байрамини муносиб кутиб олиш мақсадида социалистик мусобақани тобора қизитиш натижасида самарали ютуқларни қўлга киритмоқда.

Мавжуд ишлаб чиқариш майдони ва ускуналардан, иш вақтининг ҳар бир минутидан унумли фойдаланиш, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга хизмат қиладиган барча резервларни ишга солиш туфайли комбинат ишчилари ва инженер-техник ходимлари йил бошидан бери давлат планларини муддатидан олдин бажариб келмоқдалар. Улар ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилиб, йиллик программани 7 ою 20 кунда адо этишга муваффақ бўлдилар. 20 сентябргача корхонада йиллик планга қўшимча равишда 500 минг сўмликка яқин маҳсулот тайёрланди.

Ўртоқ М. Маҳмудов бошчилигидаги пишиқ ғишт тайёрлов цехининг ишчилари йиллик планни шу кунга қадар 128,5 процент, ўртоқ А. Ибатуллин бошчилигидаги қамиш плиталари тайёрловчилар 125 процент бажардилар.

Ишчан коллектив йил охиригача пландан ташқари яна 1 миллион 200 минг сўмлик маҳсулот беришга аҳд қилди. Шу кунларда бу мажбуриятни шараф билан бажариш учун кураш тобора қизғин тус олмоқда.

С. ХУДОЙБЕРГАНОВ,

1-«Далварзин» совхозининг илғор бригада ва звенолари пахта тайёрлаш суръатини кучайтириш учун барча тадбирларни амалга оширмоқдалар. Кўп ва юқори сифатли пахта тераётган йигит ҳамда қизлар сони кунсайин кўпаймоқда. Мавсумда 15 тонна пахта териш мажбуриятини олган Инобат Шамсуддинова айниқса намуна кўрсатиб ишламоқда. У кунига 200—210 килограммдан пахта тераётир. **Суратда:** ўртоқ **И. Шамсуддинова.**

М. Шевелев фотоси.

Юқори Чирчиқ райони каноп ва жут тайёрлаш йиллик планини бажарди

Юқори Чирчиқ районининг колхозчилари ва механизаторлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари партия XX съезди қарорларида кўрсатилган вазифаларни бажариш учун ҳамда Улуғ Октябрнинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ҳаракат қилиб 23 сентябрда каноп ва жут тайёрлаш йиллик планини 102,4 процент бажардилар. Пландаги 38 минг 500 тонна ўрнига 39447 тонна маҳсулот етказиб берилди. Ҳосили йиғиб олинган ерларнинг ҳар гектаридан ҳозиргача 80 центнердан луб экинлари топширилди. Ўтган йилдагига нисбатан 6616 тонна кўп ҳосил олинди. Топширилган каноп ва жутнинг 90 проценти биринчи сортларга қабул қилинди.

Шунингдек районда ғалла тайёрлаш ва закупка қилиш (шолидан ташқари) плани 150 процент, пилла тайёрлаш 103,8 процент, жун тайёрлаш 102,4 процент, сут 115 процент, тухум 120 процент, ва хом тери тайёрлаш 116,4 процент адо этилди. Ҳар бир сигирдан сут соғиб олиш йиллик плани ҳам бажарилди. Қиш учун етарли миқдорда ем-хашак тайёрланди, бултургига нисбатан 2,5 минг тонна кўп силос бостирилди.

Район колхозлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб Октябрнинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун пландан ташқари 11 минг тонна луб экинлари маҳсулоти етказиб бериш мажбуриятини олдилар. Район колхозлари пахта тайёрлаш планини 7 ноябргача бажариш учун курашмоқдалар. Колхозчилар ва механизаторлар кузги шудгорни 1 декабргача бажаришга қарор қилдилар.

Йиллик план бажарилди

Тошкент область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашиб, жун тайёрлаш ва закупка қилиш давлат планини муддатидан илгари 100,3 процент, тухум тайёрлашни 103 процент қилиб бажардилар.

1956 йилдагига нисбатан 100,5 центнер кўп жун, 1 миллион 733 минг донна кўп тухум тайёрланди.

Янги пахта териш машиналари

Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи 19 сентябрда 3 та янги маркадаги пахта териш машинасининг далаларда синовдан ўтказиладиган нусхасини тайёрлади.

Корхонада яқинда ўзлаштирилган ва ДТ — 24 — 3 тракторига тиркаладиган «СХН — 1,0» агрегати оралиғи 50 сантиметр қилиб квадрат-уялаб экилган ғўза пахтасини теришга мўлжалланган. Вертикаль шпинделлик бу янги пахта териш агрегатининг илгариги «СХМ — 48 М» машинасидан афзаллиги шундаки, бу агрегат бир қатордаги эмас, балки икки қатордаги пахтани бирйўла теради. Чаноқлардан пахтани оладиган механизми ҳар бир туп ғўзанинг икки томонидаги пахтани теради. Янги машинанинг оғирлиги «СХМ—48 М»га нисбатан қарийб икки марта камайтирилган. Унинг яна бир афзаллиги шундаки, машинанинг ишчи органларига ёпишиб қоладиган ғўза барглари ва навдаларини тушириб турадиган махсус механизм билан ускуналанган. Янги машина кўрак теришга ҳам осонлик билан мослаштирилиши мумкин.

Қатор оралари 50 сантиметр қилиб ўстирилган ғўза пахтасини теришга мўлжалланган «СХС—1,0» маркали ўзиюрар пахта териш машинаси икки қаторни бирйўла теради. Бу машинанинг СХС—1,2 агрегатидан фарқи шундаки, у ғўзанинг бир томонидаги эмас, балки ҳар икки томонидаги пахтасини тераолади.

Конструкторлар пахта териш машинаси ҳайдовчисининг меҳнатини енгиллаштирганлар. Терилган пахта бункерлардан махсус гидравлик механизм воситаси билан бўшатилади. Шунингдек машинанинг ҳаракатланувчи қисмларини кўтариш-тушириш ҳам ана шу механизм ёрдами билан бажарилади. Бу машина СХС—1,2 га қараганда 400 килограмм енгиллаштирилди. Унинг бошқа пахта териш машиналаридан конструктив афзаллиги унинг шу пайтгача ишлатилган ҳамма агрегатлардан кўп пахта теришидир.

Янги тайёрланган «СХС—1,0—1,1» маркали горизонтал шпинделли ўзиюрар машина қатор оралари 50 ва 55 сантиметрдан қилиб ўстирилган ғўза пахтасини теради. Бу машина ҳам бирйўла икки қатордаги ғўзанинг ҳар икки томонлама очилган пахтасини теришга мосланган. Ихчамлаштирилган бу агрегат етилмаган кўсакларни тўкиб юбормайди. Унинг ҳаракатланувчи аппарати анча яхшиланган. Унга кўпга чидайдиган мустаҳкам тишлик шпинделлар ўрнатилган. Агрегатнинг ҳаракатланиб турувчи қисмларини марказлаштирилган усулда мойлаш унинг фойдали иш вақтини деярлик икки баравар кўпайтириш имкониятини беради.

Янги тайёрланган уччала машина бу йил далаларда синаб кўрилади ва улардан энг яхшиси серияли ишлаб чиқаришга танлаб олинади.

Суратда: «СХС—1,0—1,1» горизонтал шпинделлик ўзиюрар пахта териш машинаси.

Б. Мазур фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Коммунистлардан аъзолик бадаллари қабул қилиш ва уни топширишда қатъий тартиб ўрнатилсин

КПСС Уставига мувофиқ ҳар бир коммунист аъзолик бадалларини ўз вақтида тўлаши, бошланғич партия ташкилоти эса бу ҳақдаги ҳисоботни партия комитетига ўз вақтида топшириши керак. Лекин Оҳангарон шаҳридаги корхона ва муассаса бошланғич партия ташкилотларида Уставнинг бу талабига етарли эътибор берилмаётир. Кўпгина бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари аъзолик бадали йиғиш ҳақидаги ҳисоботни шаҳар партия комитетига ўз вақтида топширмайдилар. Масалан, шу йилнинг ўтган ярим йили ичида темир йўл станцияси партия ташкилоти (секретари ўртоқ Мирзақулов) ҳисоботни белгилаган муддатдан бир ҳафта, ўн кун кечикиб топширган. Шунингдек, марказий ремонт заводи партия ташкилотида (секретари ўртоқ Панин), уй-жой-коммунал бўлими партия ташкилотида (секретари ўртоқ Мингазов), 22-ғишт-черепица заводлари бошқармаси партия ташкилотида (секретари ўртоқ Маков), лесхоз партия ташкилотида (секретари ўртоқ Лутенко) ҳам ана шундай камчиликка йўл қўйилган. Гўшт комбинати, 3-ўрта мактаб, шаҳар Совети ижроия комитети партия ташкилотлари эса кейинги ойларда аъзолик бадалларини йиғиш ҳақида шаҳар партия комитетига ҳисобот беришни мутлақо унутиб қўйганлар.

Бошланғич партия ташкилотларида йиғилган аъзолик бадалларини омонат кассага топширишда ҳам талайгина камчиликлар бор. Масалан 3-мактаб партия ташкилотининг секретари ўртоқ Аҳметов июнь ойида коммунистлардан қабул қилинган 572 сўмни ўз вақтида топширмаган. 9-шахта партия ташкилотининг секретари ўртоқ Қодиралиев июнь ойида қабул қилинган суммага нисбатан омонат кассага 2374 сўм, гўшт комбинати партия ташкилотининг секретари ўртоқ Турдиев 72 сўм кам топширган.

Бундан ташқари, айрим бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари аъзолик бадалларини қабул қилишда КПСС Марказий Комитетининг инструкциясига қатъий амал қилмаётирлар. Натижада баъзи коммунистлар аъзолик бадали тўлашда кўзбўямачилик қилмоқдалар. ГРЭС қурилиши партия ташкилоти ҳисобида турувчи коммунист ўртоқ Петров 1957 йил февраль ойида 6239 сўм маош олиб, 3220 сўм ҳисобидан аъзолик бадали тўлаган. Партия аъзоларидан Власов тўланиши керак бўлган суммадан 11 сўм 20 тийин, Шаульская 6 сўм 50 тийин, Егоров 2 сўм 68 тийин кам тўлаганлар.

Юқоридаги коммунистларнинг хатти-ҳаракати партия йиғилишида муҳокама қилиниши ва уларга нисбатан тегишли чора кўрилиши лозим эди. Аммо партия ташкилотининг секретари ўртоқ Остряков уларга нисбатан келишувчилик қилиб келмоқда.

Шаҳар партия комитети бошланғич партия ташкилотларида аъзолик бадалларини қабул қилишдаги камчиликларга барҳам бериш юзасидан зарур чоралар кўриши ва бу соҳада қатъий тартиб ўрнатиши лозим.

И. АҲМЕДОВ.

Цех партия ташкилотининг ташаббуси билан

Илгари завод партия бюроси цех бошланғич партия ташкилотларига яқиндан раҳбарлик қилмас эди. Эндиликда уларнинг ишига кўпроқ аҳамият бериладиган бўлиб қолди. Ҳозир корхона экономикасини ўрганиш семинари, мастерлар куни ташкил этилди, илғор тажрибани ўрганишга қаратилган суҳбат, лекциялар тез-тез ўтказилмоқда. Бу тадбирлар меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва унинг таннархини арзонлаштириш имкониятини бераётир.

Антрацит, нефть кокси, кварци цехимизнинг асосий хомашёси ҳисобланади. Аммо цехда кейинги вақтда нефть кокси билан кварци нормада белгиланганидан ортиқча сарфланиб, маҳсулот таннархини қимматлаштириб юборди. Шунинг учун ҳам цех партия ташкилоти бутун коллективнинг диққатини ана шу масалага қаратди. Аввало цех мастерлари, кейинчалик бошқа цехларнинг бошлиқлари, мастерлари ва активларининг иштирокида умумий йиғилиш ўтказилди. Йиғилишда конкрет тадбирлар белгиланди, ҳар бир участкага коммунистлар бериктилди. Цех қизил бурчагида ўтказилаётган суҳбатларнинг асосий темаси ҳам ана шу масалага қаратилди. Натижада хомашёни ортиқча сарф қилиниши кескин равишда камайди.

Аммо цехда хомашёнинг ортиқча сарфланиши йўқотилганидан кейин ҳам иккинчи бир қийин аҳвол юз берди. Цехда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатсизлиги ҳақида бошқа цехлардан шикоят туша бошлади. Цех партия ташкилоти дарҳол бу масала билан ҳам шуғулланди, бракнинг пайдо бўлиш сабабини ўрганишга киришилди. Цех активининг йиғилишида смена мастерлари сўзга чиқдилар. Улар электр эритиш цехи ва ундаги айрим участкаларда ишнинг ташкил этилишидаги камчиликларни танқид қилдилар. Ҳақиқатан электр эритиш печидан олинган массадан карборунд ажратиб олишда углерод кўп қолдирилаётгани аниқланди. Цех коммунистларининг ташаббуси билан бу соҳадаги қолоқлик ҳам тугатилди, электр қуввати ва бошқа хомашё кўплаб тежаб қолинадиган бўлди. Масалан, июнь ойида тежалган электр қуввати ҳисобига 2 та печь 2 ҳафта ишлади.

Цех партия ташкилоти техника прогресси учун курашни кучайтириб, ишлаб чиқаришдаги айрим процессларни такомиллаштириш, рационализаторларнинг таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этишда амалий ёрдам бераётир. Масалан, бригада слесари ўртоқ Николай Сергеевнинг 4 та транспортернинг ҳар бирига алоҳида ўқ ўрнатиш ҳақидаги ихтирочилик таклифи узоқ вақт амалга оширилмай келган эди. Цех партия ташкилотининг аралашуви билан бу қимматли таклиф ишлаб чиқаришга татбиқ этилди. Механик ўртоқ Волихнинг тарозуларни автоматлаштириш ҳақидаги таклифи ҳам амалга оширилди.

Саноат ва қурилишни бошқаришнинг қайта ташкил этилиши муносабати билан цехимизда бир қатор муҳим тадбирларни амалга ошираётирмиз. Бизнинг цехимиз билан иккинчи электр эритиш цехининг ишлаб чиқариш процесси ҳам, маҳсулоти ҳам бир хил. Ҳозир ана шу икки цехни бирлаштириш тадбирлари белгиланаётир. Шунингдек шу вақтгача цехимизнинг дробил участкаси уч сменада ишлар ва бу участка маҳсулотни ўз вақтида етказмагани учун ҳам бошқа участкалардаги иш тўхтаб қоларди. Ҳозир бу участкага 15 кубали дробил механизми ўрнатилди. Сменаларни қисқартиш, ундаги ортиқча ишчи кучларини бошқа участкаларга кўчириш мўлжалланаётир. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши билан цехимиз ишлаб чиқариш процесси янада яхшиланади.

Электр эритиш цехининг коллективи 7 ойлик топшириқни ортиғи билан бажарди. Илғор ишчилардан Корнилов, Комич, Илёсов, Ҳаялиев сингари ўртоқлар смена нормаларини 2 — 2,5 ҳиссага етказиб бажараётирлар.

Цех коллективи Улуғ Октябрнинг 40 йиллиги шарафига планга қўшимча 70 тонна корборунд ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини 1,5 ҳисса ошириш йўли билан тежалган хомашё ҳисобига 10 минг сўм жамғарма тўплаш, маҳсулот сифатини янада яхшилаш, унинг таннархини камайтириш юзасидан социалистик мажбурият олиб, уни бажариш учун фидокорона меҳнат қилмоқда.

Ш. БАХТИШАЕВ,

Тошкент карборунд заводи электр эритиш цехи бошланғич партия ташкилотининг секретари.

Лекторлар учун семинар

Яқинда Тошкент шаҳар партия комитети сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи республика жамиятининг шаҳар бўлими илмий-атеистик темада лекция ўқувчи лекторларининг уч кунлик семинарини ўтказди.

Семинар машғулотларида «СССРда диний сарқитларнинг яшаб келаётганлигига сабаб нима?», «Христиан динининг синфий моҳияти», «Ҳозирги замон сектантлик дини ва унинг идеологияси», «Ҳозирги шароитда илмий-атеистик пропаганданинг форма ва методлари» ҳақида ва бошқа темаларда лекциялар ўқилди.

Семинар охирида кенг фикр олишув бўлди. Шундан маълум бўлдики, кейинги вақтда шаҳар, район партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари аҳоли ўртасида илмий-атеистик пропагандани кучайтиришга етарли эътибор бермай қўйганлар. Шаҳар ва район партия комитетлари илмий атеистик темаларда лекция ўқувчи лекторларнинг семинарларини ташкил этмаганлар. Шунингдек, семинар қатнашчилари кўргазмали агитация воситалари — плакат ва брошюралар кам нашр этилаётгани, марказий, Ленин, Киров район партия комитетлари ҳузуридаги лекторлар группасида илмий-атеистик секция ташкил этилмагани ҳақида гапирдилар.

Семинар қатнашчилари шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Р. Ғуломовнинг «Ҳозирги шароитда илмий-атеистик пропаганданинг мазмуни ва вазифалари» ҳақидаги лекциясини зўр қизиқиш билан тингладилар.

Янги препаратлар

ХОЛЕНЗИМ

Москвадаги эндокрин препаратлари заводининг бир группа ходимлари холензим деган янги препарат тайёрлаш технологиясини ишлаб чиқдилар. Холензим кушхоналарда сўйиладиган соғлом ҳайвонлардаги ўт ва ферментларни қайта ишлаш натижасида олинади.

Холензим жигар касаллиги, гастрит, ахилия ва энтероколит сингари касалликларга қарши ишлатилганда жуда яхши натижалар берди. Бу препарат ўзидан организм учун зарарли бўлган токсин моддалари чиқармайди, балки иштаҳани очади ва овқат ҳазм қилишни енгиллаштиради, ошқозон, жигарнинг фаолиятини яхшилаб, бу аъзоларнинг оғриғини йўқотади. Бундан ташқари холензим оқсил, қант, ёғ, минерал сингари моддалар алмашинишининг бузилиши билан боғлиқ бўлган касалликларни тез даволайди.

Бу препарат А. И. Микоян номидаги Москва гўшт комбинатининг сиворотка заводи томонидан дрожжи шаклида ишлаб чиқарилмоқда.

ГЕПАВИТ

СССР гўшт саноати Бутуниттифоқ илмий-текшириш институтида органик препаратлар технологияси лабораторияси СССР Фанлар академиясининг витаминлар лабораторияси билан ҳамкорликда гепавит деган янги дори ишлаб чиқди. Гепавит соғлиққа катта зарар келтирадиган камқонлик касалини даволайди. Гепавит ҳайвонларнинг жигаридан тайёрланади. Шу мақсадда фойдаланиладиган илгариги дорилардан гепавитнинг фарқи шундаки, унда витамин B_1, B_2, B_6, B_{12} ва фолиев кислотаси жуда кўп бўлади.

Гепавит Москва, Ленинград, Киев ҳамда Ригадаги терапевтика ва гематология клиникаларида ўтказилган синовларда яхши ўтди.

ЛИДАЗА

Кейинги пайтларда жаҳондаги тадқиқотчи ва олимларнинг фикрини киши организмининг турли дориларни ҳазм қилиши масаласи кўпроқ жалб этмоқда. Бу процессларда гиалуронидаза деб аталган шимилиш ферменти муҳим роль ўйнайди.

Гиалуронидаза моддасига эга бўлган препаратлар операциядан ва бошқа ҳоллардан сўнг ҳосил бўладиган буришиб қолиш аломатларини йўқ қилишда яхши таъсир кўрсатади ва дори моддаларининг шимилишига яхши ёрдам беради.

Яқинда органик препаратлар технологияси лабораторияси Травматология ва ортопедия марказий институти билан ҳамкорликда лидаза деб аталган ана шундай янги препарат тайёрлаш технологиясини ишлаб чиқди.

Лидаза препарати синалган пайтда унинг шифобахшлиги маълум бўлди.

СССР Йўллар министрлигига қарашли Тошкент машинасозлик заводининг коллективи Улуғ Октябрь 40 йиллиги шарафига олган мажбуриятини муваффақиятли бажариш учун иш суръатини кун сайин оширмоқда. **Суратда:** механика цехининг смена нормасини 150—180 процентдан бажараётган «Ҳурмат белгиси» орденлик илғор токари **Шарифа Тожиева** иш устида.

М. Турсунхўжаев ва Р. Нишонов фотоси.

Мактабларда ўқиш ва ўқитиш ишларини яхшилайлик

Ёш авлодни тарбиялаш, ўқитиш, турли касб эгалари қилиб етиштириш учун бизда ҳамма шароитлар яратилган. Халқ маорифи ишига ҳар йили миллион-миллион сўмлаб маблағ сарфланмоқда. Бу ишга маориф ходимлари билан бир қаторда кенг жамоатчилик ҳам актив иштирок этаётир. Колхоз, совхоз, корхона ва қурилиш ташкилотлари мактаб биноларини ремонт қилиш билан бирга, янги мактаблар ҳам қуриб бермоқдалар.

Областимизнинг кўпчилик мактабларида янги ўқув йили сифатли ремонт қилинган, янги қурилган биноларда бошланди.

Аммо, мактаб ёшидаги ўқувчиларнинг келгусида коммунизм қурувчилар қилиб етиштиришга бевосита раҳбарлик қилувчи айрим халқ маориф ходимлари ана шу ғамхўрликка муносиб жавоб бермаётирлар, яратилган шароитлардан фойдалана олмаётирлар. Жумладан, Ўрта Чирчиқ район халқ маорифи бўлими ишидаги жиддий камчиликлар бунга яққол мисол бўла олади. Аввало, райондаги мактаб ёшига етган болаларнинг ҳаммаси мактабга тўла жалб қилинмаган. Район бўйича 540 бола ўқишдан четда қолган. Тўйтепа, Ангор қишлоқ советида яшовчи аҳоли фарзандларининг кўпчилиги мактабда ўқимайди.

Районда айниқса ўзбек қизларини ўқитиш ишларига маориф ходимлари ҳам, ота-оналар ҳам, колхоз ва қишлоқ Совети раислари ҳам бепарво қарамоқдалар. 7, 8-синфда ўқиб турган қизларнинг кўпчилиги, 4, 13-мактабларнинг 7-синфини 1956-57 ўқув йилида тугатган Санобар Маҳкамова, Қумри Қўзиева сингари кўпгина қизлар ўқишни ташлаганлар.

Мактабларни ўқув йилига тайёрлашда ҳам жиддий камчиликларга йўл қўйилди. Мактабларни сифатсиз ремонт қилиш, устахоналар қуриш каби муҳим масалаларга масъулиятсизлик билан қаралаётир. 3-ўрта мактабда на устахона ва на фан кабинети бор. Ангор қишлоқ советидаги ўрта мактабда эса аҳвол бундан ҳам баттар. Болалар ўқийдиган хоналар зах, поли йўқ, деразалари кичиклигидан хона ичи қоронғи... Бу мактабни ўз оталигига олган «Ленин йўли» колхози бадавлат ва бақувват қишлоқ хўжалиги артелидир. Аммо, колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Э. Усмонов) мактабни ремонт қилиш уёқда турсин, ҳатто мактабга тажриба участкаси ҳам ажратиб бермаган.

Мактабларни қишки ёқилғи билан таъминлаш масаласи ҳам ҳалигача ҳал бўлгани йўқ.

Айрим мактаблар бундан бир неча ой илгари район матлубот жамиятига кўмир учун пул ўтказиб қўйган эдилар. Лекин район матлубот жамияти (раиси ўртоқ Нурмуҳамедов) ҳалигача мактабларга кўмирни етказиб берган эмас.

Район партия ва совет раҳбарлари, халқ маорифи бўлимининг ходимлари, қишлоқ Совети ва колхоз раислари район мактабларидаги бундай ачинарли аҳволни тезда бартараф қилиш учун тегишли чоралар кўришлари керак.

Т ЙЎЛДОШЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Маданий-маиший муассасалар бинолари қурилишини тезлаштириш керак“

Юқоридаги сарлавҳа остида чиққан мақолада «Ўзбекшахтострой» тресги 3- қурилиш бошқармасига Оҳангарондаги янги шаҳар ва социалистик шаҳарларда катта-катта маданий-маиший муассаса бинолари қуриш топширилгани, лекин бу вазифа ўз вақтида бажарилмай келаётгани танқид қилинган эди.

Ўзбекистон КП Оҳангарон шаҳар комитетининг секретари ўртоқ Муллажоновнинг редакциямизга хабар қилишича, текширишда газетада келтирилган фактлар тасдиқланган. Шаҳар аҳолиси учун энг зарур ошхона ва ҳаммом бинолари битказилиб, фойдаланишга топширилган. 100 ўринли болалар боғчаси план бўйича шу йилнинг IV кварталида битказилиши керак. 10 йиллик мактаб ҳам битказилиб, ўқиш учун имконият яратилган.

Маданий-маиший ва уй-жой бинолари қурилишнинг бориши масаласи 3- қурилиш бошқармаси партия ташкилотининг умумий партия мажлисида муҳокама қилиниб, қурилишни тезлаштириш тадбирлари белгиланган.

СИРДАРЁ РАЙОНИДА

282 ВАГОН ҚОВУН-ТАРВУЗ

Район тайёрлов конторасн шу кунларда колхоз, совхоз ва колхозчилардан қабул қилинаётган қовун-тарвузларни Иттифоқимизнинг турли саноат шаҳарларига жўнатмоқда. Ҳозиргача тайёрлов конторасн Урол, Свердловск, Челябинск шаҳарлари, Томск области ва Красноярск ўлкасига 282 вагон қовун-тарвуз юборди.

ВИСТАВКАГА ЖЎНАБ КЕТДИЛАР

Пахтачилик ва чорвачилик соҳасида қўлга киритилган катта ютуқлари учун район 1956 йилда Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси қатнашчиси қилиб тасдиқланган эди. Яқинда райондаги бошланғич партия ташкилотлари секретарларидан 16 киши, пахтачилик бригадаси бошлиқларидан 13 киши, звено бошлиқларидан 8 киши, пиллачилардан 11 киши Москвага — виставкага жўнаб кетди. Навбатдаги группада чорвадорлардан 11 киши виставкага боради.

ЯНГИ МУТАХАССИСЛАР

Район ДОСААФ комитети ҳузурида ташкил этилган 6 ойлик шоферлар курсини яқинда 57 киши муваффақиятли тамомлаб, шоферлик гувоҳномасини олди. Бу янги мутахассислар отрядининг кўпчилиги ёшлар бўлиб, улар МТС, колхоз, совхозларда ва Мирзачўлнинг янги ўзлаштирилаётган ерларида ишлаш учун жўнаб кетдилар.

Қисқа сатрларда

***Бекобод.** Райондаги 2-МТС ҳузурида 3 ойлик шоферлар тайёрлаш курси ташкил этилди. Курсда ҳозир 40 дан ортиқ киши ўқимоқда.

М. Аҳмедов.

***Гулистон.** «Красная заря» колхози территориясига жойлашган пахта тайёрлаш пунктига 150 от кучига эга бўлган электр токи берувчи дизель ўрнатилди. Пунктнинг электр билан ёритилиши ишлаб чиқаришда катта қулайлик туғдираётир.

С. Исаков.

*** Бўстонлиқ.** Искандар посёлка совети территориясида яшовчи 100 га яқин хўжалик 1957 йилда планли равишда уй-жой қуриб олди. Шунингдек, 100 дан ортиқ кишига уй-жой қуриш учун ер ажратиб берилди.

Э. Туркменов.

***Верхне-волинск.** «Победа» колхозида ўтган йили қарзни беш йил муддатда узиш шарти билан 12 хўжаликка 4 хонали янги уй-жой бинолари қуриб берилган эди. Колхоз ҳисобига уй-жой қуриш бу йил ҳам давом этмоқда.

Ў. Мамасолиев.

***Оққўрғон.** «Октябрь» алоқа бўлими райондаги 6 та колхоз ва бир МТСга хизмат қилади. Алоқа бўлими ходимларининг қишлоқ меҳнаткашларига яхши маданий хизмат кўрсатаётганликлари туфайли ойлик оборот плани ошириб бажарилаяпти.

Т. Мамбетов.

УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

В. И. ЛЕНИН—ОКТЯБРНИНГ ДОҲИСИ

Революциялар тарихи социализмга олиб борадиган кенг йўлни очиб берган Улуғ Октябрь социалистик революциясига тенг келадиган революцияни кўрмаган эди. Коммунистик партия, унинг В. И. Ленин бошчилигидаги Марказий Комитети Октябрь революциясининг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлди.

Февралдан октябргача ўтган ҳамда партиядан воқиаларнинг боришини, бу воқиалардан келиб чиқадиган конкрет вазифаларни ўз вақтида ва тўғри таҳлил қилишни талаб қилган сиёсий шароит жуда тез ўзгариб турган мураккаб даврда Ленин партияни, ишчилар синфини социалистик революция ғалабаси сари ишонч ва эҳтиёткорлик билан бошлаб борди.

В. И. Лениннинг бутун фаолияти сингари унинг бу даврдаги революцион фаолияти — ғоят катта назарий куч-қудратни ишчилар синфи революцион курашига раҳбарлик қилишнинг жуда бой тажрибаси билан қўшишнинг намунасидир.

В. И. Ленин воқиаларнинг боришини бошқалардан кўра яхшироқ тушунди, революция тараққиётининг перспективаларини бошқалардан кўра аниқроқ кўрди ҳамда революция тараққиётининг бирдан-бир тўғри йўлларини белгилаб берди.

Буржуазия ҳокимиятини штурм қилишни уюштириш ҳамда пролетариат диктатурасини ўрнатиш кунларида Лениннинг воқиалар ривожини олдиндан кўриш, оммани ғалаба сари янглишмай бошлаб бора олишдек буюк маҳорати айниқса равшан намоён бўлди.

* * *

Октябрь қуролли қўзғолонини тайёрлаш ва амалга ошириш даври социалистик революциянинг энг мураккаб ва масъулиятли босқичларидан бири бўлди. Июль воқиалари революциянинг ривожланишида бурилиш нуқтаси бўлди. Қўш ҳокимиятчилик буржуазиянинг якка ҳокимияти билан алмашди. Революциянинг тинч ривожланиш имконияти тугади. Контрреволюция томонидан туҳмат ёғдирилиб, таъқиб остига олинган Ленин яширинишга мажбур бўлди. Партия янги тактика ишлаб чиқилишига муҳтож эди. Ленин ўзининг «Сиёсий аҳвол тўғрисида», «Шиорларга доир» деган ва бошқа мақолаларида партияни июль воқиаларидан сўнгги шароитнинг аниқ тушунчаси билан қуроллантирди. янги кураш шароитларида социалистик революция ғалабаси учун курашда партиянинг вазифаларини ва тактикасини баён қилиб берди. Ленин эндиликда революциянинг буюк тарихий масалалари ғолибона қуролли қўзғолон йўли билангина ҳал қилиниши мумкинлигини кўрсатиб берди. Ленин партияга ва ишчилар синфига революция яна юксалган вақтдагина қуролли қўзғолон қилиш мумкин эканлигини тушунтириб берди. Тараққиётнинг бутун бориши революциянинг яна юксалишини муқаррар қилиб қўйди. Партия йўлбошчиси ишчилар синфининг буржуазия устидан ғалаба қозонишига қаттиқ ишонч билдирди.

Ленин подпольеда бўлатуриб партия Марказий Комитети аъзолари билан яқин алоқа қилиб турди, улар орқали партия VI съездига раҳбарлик қилди. VI съезд қуролли қўзғолон қилиш йўлини тутиб, янги ленинча тактикани ўз қарорлари билан мустаҳкамлади.

В. И. Ленин буржуазия ва унинг меньшевик - эсерлардан иборат «агентурасининг» ҳар бир хатти-ҳаракатини ҳушёрлик билан кузатиб турди, уларнинг революцияни бўғиб ташлашга қаратилган барча кирдикорларини фош қилди. Август ойида Корниловнинг хиёнаткорона чиқиши тўғрисидаги хабарни эшитганда В. И. Ленин бу исённи тор-мор қилиш юзасидан партияга аниқ ва равшан кўрсатмалар берди. Бу исённинг тор-мор қилинганлиги революциянинг Ленин олдиндан айтиб берган янги юксалишини бошлаб берди. Бу шароитларда революциянинг гениал стратеги қуролли қўзғолон уюштириш вазифасини партия ва ишчилар синфи олдига кўндаланг қилиб қўйди.

В. И. Ленин қуролли қўзғолон тактикасининг асосий масалаларини, уни амалга оширишнинг аниқ йўлларини ва формаларини моҳирлик билан ишлаб чиқди. Қўзғолонни сиёсий ва техникавий жиҳатдан тайёрлашнинг Ленин томонидан чуқур ва ҳар тарафлама асослаб берилмаган бирорта ҳам муҳим масаласи бўлмади. Ишчилар синфини қуроллантириш, қўшинларни революция томонига ўтказиб олиш, революциянинг барча қуролли кучларини бутунроссия миқёсида энг кўп даражада марказлаштиришни таъминлайдиган ягона планни ишлаб чиқиш — бу масалаларнинг ҳаммаси ўша вақтда Лениннинг диққат марказида турди.

В. И. Ленин Маркс билан Энгельснинг қуролли қўзғолон тўғрисидаги таълимотини ижодий равишда ривожлантирди, бу таълимотни бир қанча назарий қоидалар, шу жумладан қўзғолон учун жойни, вақтни ҳамда қулай бахонани танлаш, оммани қўзғолонга олиб бориш йўллари, бу ишнинг формаси, қўзғолон органлари, унинг шиорлари тўғрисидаги, қўзғолонда партиянинг раҳбарлик роли тўғрисидаги янги назарий қоидалар билан бойитди. Ленин қўзғолоннинг муваффақияти омманинг ва биринчи галда бутун ишчилар синфининг активлигига, онглилигига, уюшқоқлилигига, ишчилар синфининг барча меҳнаткашлар оммасига ўтказадиган таъсирига тамомила боғлиқ эканлигини уқтириб кўрсатди. Ленин партия бўлмаса, унинг бирлиги бўлмаса «қўзғолон планини коллектив равишда муҳокама қилиб бўлмайди ҳамда қўзғолон арафасида қаттиқ сир тутилиши лозим бўлган зарур ҳозирлик тадбирларини қабул қилиб бўлмайди», деб уқтирди.

Ленин Маркс билан Энгельснинг қуролли қўзғолон тўғрисидаги қарашларини янада ривожлантириб, 1917 йилнинг сентябрь-октябрь ойларида мунтазам қоидалар системасини баён қилиб берди:

а) қўзғолон билан ўйнашиб бўлмайди, уни бошлаб қўйиб охиригача етказиш кераклиги қатъиян маълум бўлсин;

б) ҳал қилувчи жойда, ҳал қилувчи вақтда куч жиҳатидан катта устунликка эришмоқ керак, йўқса яхши ҳозирлик кўрган ва уюшган душман қўзғолончиларни яксон қилади;

в) қўзғолон бошлаб қўйилган бўлса, ғоят зўр қатъият билан ҳаракат қилмоқ ҳамда албатта, сўзсиз ҳужумга ўтмоқ зарур. «Мудофаа қуролли қўзғолоннинг ўлимидир»;

г) душманни ғафлатда қўлга олмоқ, унинг қўшинлари тўзиган вақтни топиб олмоқ керак;

д) кун сайин, соат сайин кичик бўлса ҳам муваффақиятларга эришмоқ, кучларнинг маънавий устунлигини иложи борича қўллаб-қувватламоқ керак.

Қўзғолоннинг муваффақиятини таъминлашда уни амалга ошириш учун жойни тўғри танлаш масаласи катта аҳамиятга эга бўлди. Ленин ишчилар синфининг ҳокимият учун олиб борадиган кураши вазифасини ҳал қилиш мумкин бўлган жойлар йирик саноат марказлари, биринчи галда марказ шаҳарлар бўлиши мумкинлиги тўғрисида бир хулосага келди. Ленин марказ шаҳарларда қудратли «зарбдор мушт» вужудга келтиришга жуда катта аҳамият берди. Ҳал қилувчи вақтда ҳамда ҳал қилувчи жойларда «зарбдор мушт»га эга бўлиш, душман устидан кучларнинг жуда устун бўлишига эга бўлиш — ҳарбий муваффақиятларнинггина «қонуни» бўлиб қолмай, шунингдек сиёсий муваффақиятларнинг ҳам «қонуни»дир. Ленин 1917 йил сентябрнинг ўрталарида иккала пойтахт (Петроград ва Москва) шаҳарлардаги революцион элементларнинг актив кўпчилиги оммани жалб қилиш учун, душманни тор-мор қилиш учун, ҳокимиятни эгаллаш ва уни сақлаб қолиш учун кифоя қилади, деб кўрсатган эди. Петроград ва Москвада ғалабани шунинг учун ҳам таъминлаш мумкин эдики, бу шаҳарларда большевиклар «хоҳ большевистик «армияларни» тўплаш, йиғиш, ўргатиш, синаш, чиниқтириш маъносида бўлсин, хоҳ «душман» «армияларини» бузиш, кучсизлантириш, бўлиб юбориш, руҳини тушириш маъносида бўлсин, кучларнинг зўр устунлигига ва жуда катта сиёсий тайёргарликка эга» эдилар. (В. И. Ленин, Асарлар, 30 том, 278 бет).

В. И. Ленин Марказий Комитет, Петроград Комитети, Москва Комитетига 12-14 сентябрда бундай деб ёзган эди: «Ҳокимиятни ҳам Москвада, ҳам Питерда **бирданига** олсак, (кимнинг бошлаб юбориши муҳим эмас; эҳтимол, ҳатто Москванинг бошлаб юбориши ҳам мумкин), биз **албатта ва муқаррар суратда** ғалаба қозонамиз». (Асарлар. 26 том, 3 бет).

Москванинг аҳамияти ҳар қанча улуғ бўлса ҳам, воқиалар ривожланиб боргани сари душманга асосий зарба Петроградда берилиши кераклиги кўпроқ равшан бўлаборди. 8 октябрда (эски ҳисоб билан) қўзғолон бошланишидан 16 кун илгари Ленин «Шимолий область Советларининг область съездида қатнашаётган большевик ўртоқларга хат»ида қўзғолоннинг ҳал қилувчи жойи Петроград бўлиши керак, деб кўрсатди.

Петроградда бошланган қўзғолон конкрет шароитлар ва кучлар нисбатига қараб бутун мамлакатда бирор шаклда қўллаб-қувватланиши лозим эди. Революция фронтини резервлар билан таъминламай туриб, фронт орқасини пухталамай туриб, душманга қарши қатъий ҳаракат бошлаш мумкин эмаслигини Ленин яхши билар эди. Ленин кўрсатмалари асосида Марказий Комитет Петроградаги қўзғолонни қўллаб-қувватлаш юзасидан мамлакатдаги айрим марказларнинг конкрет вазифаларини белгилаб берди.

Бутун мамлакат бўйлаб чиқишни тайёрлашнинг ленинча тактикаси Коммунистик партияга кенг оммани ҳал қилувчи ҳаракатни тайёрлашга актив суратда жалб этиш, буржуазияга қарши кураш фронтидаги кучларни жой-жойига тўғри тақсимлаш ҳамда бу кучлар билан моҳирона маневр қилиш имкониятини берди.

Бундай тактика контрреволюция маневрларининг олдини олиш ҳамда қўлга киритилган позицияларни мустаҳкамлаш, узил-кесил ғалаба қозониш манфаати йўлида кучларни қайта группалаш учун мустаҳкам замин вужудга келтирар эди.

Марказий Комитетнинг 1917 йил 10 ва 16 октябрда бўлиб ўтган тарихий мажлислари Октябрь қуролли қўзғолонини тайёрлаш ва амалга ошириш учун, пролетар революциясининг ғалабаси учун катта аҳамиятга эга бўлди. Бу мажлислар бевосита Ленин раҳбарлиги остида бўлиб ўтди.

Ленин Марказий Комитетнинг 10 октябрдаги мажлисидан бир оз илгари яширин равишда Петроградга қайтиб келди. У Виборг томонидаги яширин уйга келиб тушди. Ленин Марказий Комитетнинг ҳокимият тўғрисидаги масалани ҳал қилган 10 октябрдаги мажлисида ҳозирги аҳвол тўғрисида доклад қилди, халқаро ва ички шароитни чуқур анализ қилиб берди. Бу шароит қуролли қўзғолонни жуда тезлик билан тайёрлаш зарурлигини тақозо қиларди.

Сиёсий раҳбарлик учун Марказий Комитетнинг етти аъзосидан иборат составда бюро сайланди. Бюрога В. И. Ленин бошчилик қилар эди.

Марказий Комитетнинг қуролли қўзғолон тўғрисидаги қарори ички ва ташқи шароитни илмий равишда пухта ҳисобга олишга асосланган эди. Бу қарор халқнинг кўпчилиги Коммунистик партияга хайри-хоҳ эканлигига, воқиалар давомида меньшевик ва эсерларнинг муросасозликдан иборат сиёсати амалда улоқтириб ташланганлиги фактига таянар эди. Бу қарор меҳнаткашларнинг оммавий-сиёсий ташкилотлари, ҳокимият учун кураш органлари бўлган Советлардаги кўпчиликни Коммунистик партия эгаллаб олганлигига таянар эди. Бу қарор халқ иродаси билан ҳисоблашмай адолатсиз урушни давом эттираётган Мувақат ҳукуматга қарши армияда пишиб етилган норозилик борлигига таянган эди. Бу қарор Коммунистик партиянинг «Бутун ҳокимият Советларга!», «Ишлаб чиқариш устидан ишчи контроли ўрнатилсин!», «Халқларга демократик тинчлик берилсин!» деган чақириқлари меҳнаткашлар ўртасида жуда кенг тарқалган ва машҳур бўлганлиги фактига, пролетариат меҳнаткаш деҳқонлар томонидан ўзининг ҳокимият учун курашида мадад олишига ишонч борлигига таянди. Бу қарор вужудга келган кризиснинг тинч воситалар билан ижобий ҳал қилинишига мамлакатдаги аҳвол ҳеч қандай умид қолдирмаётганлигини ҳисобга олди.

Теримда ҳар бир киши нормани тўла ва ошириб бажарсин!

☆ ☆

Суръат ва сифатга таъсир қилаётган нуқсонлар

Соат 4. Бригада хирмонида икки киши пахтани эринчаклик билан ағдармоқда. Қорачадан келган барваста йигит қўлини орқасига қилиб, хирмон атрофида беларво айланиб юрибди.

— Бригада бошлиғи сизми? — сўрадик.

—Мен, — жавоб берди у.

— Колхозчилар қаерда пахта теришаяпти?

— Теримга тушганимизга олти кун бўлди. Пахта очилмаётгани учун 15 кишини қўшни бригадага юбордик.

— Пахтани ифлос қилиб терилибди-ку?

Бизники бошқа бригадаларга қараганда бирмунча тоза. Хирмон ёмон сувалган экан, ёрилиб кетди. Неча тупроқ сепган эдик, пахтамиз хироз ифлос бўлиб қолди...

— План неча процент бажарилди?

— Жуда орқадамиз, айтишга ҳам уяламиз... қани энди, пахта очилиб берса, графикни бажариш уёқда турсин, ҳатто ҳар куни 2-3 процентдан ҳам ошириб пахта берар эдик.

Бригада бошлиғи ўртоқ Н. Аҳмедовнинг бу сўзлари ҳозирча қуруқ хаёл, холос. Орқада қолишнинг сабаби пахта очилмаётганида эмас. Бригадада меҳнат тўғри уюштирилмагани, ишчи кучлари жой-жойига қўйилмагани ва уларнинг унумли ишлаши учун қулай шароит яратилмаганида. Теримга бириктилган куч ҳалигача далага тўла жалб этилмаган. Бригаданинг 73 гектар ерида пахта жуда яхши очилган. Теримчиларни кўсакларнинг очилишига қараб бир картадан иккинчи картага кўчириш йўлга қўйилмагани, теримчилар истаган жойларида пахта тераётганлиги ишга путур етказмоқда.

Теримчи Хабиба Азимова, Зуҳра Эшонова, Каромат Сиддиқова ўртоқларнинг ҳар бири кунига 80-100 килограмм ва ундан ҳам ошириб пахта тераётганлари бригада бошлиғи ўртоқ Аҳмедовнинг «пахта очилмаётир» деган сўзи нотўғри эканлигини исботлайди.

Биргина бу бригадада эмас, Сталин номли колхознинг бошқа бригадаларида ҳам пахта терими жуда бўш. Ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган.

Биз колхоз раисининг кабинетига кирганимизда агроном ўртоқ Ғафforов ўтириб, у раис столидаги ҳали чигити қотмасдан терилган пахтага тикилиб нимадир ёзмоқда эди.

— Шу пахта ўртоқ Эсеркепов бошлиқ 11-бригадада терилибди, — деди агроном, — қанча гапирсак ҳам, хом пахта терилаётир.

Октябрь район марказидаги Сталин номли колхозда пахта териш ва тайёрлаш ана шундай ташкил этилган. Район партия комитетининг секретари Г. Жданов, район ижроия комитетининг раиси А. Азимов ўртоқларнинг имзоси билан юборилган графикка кўра колхоз сентябрда давлатга йиллик планнинг 37 проценти ёки колхоз правлениесининг ўз имкониятини ҳисобга олиб тузган графигига кўра 40,8 проценти миқдорида пахта топшириши керак. 320 гектар ернинг пахтаси машинада, 540 гектар майдондаги пахта қўл билан териб олиш мўлжалланган.

Пахта теримида ишнинг муваффақиятини асосан теримчилар ва уларнинг баракали меҳнати ҳал қилади. Шунга қарамай колхоз раҳбарлари асосий кучни теримга сафарбар этмаганлар. Шу сабабли колхоз 20 сентябргача давлатга йиллик планнинг 18 проценти миқдорида пахта топшириш ўрнига энди 7 процентга яқин пахта тайёрлапти.

Колхозда машина билан теришга ажратилган карталардаги пахта қўл билан териб олинган. 8-5 ва бошқа бригадаларда ҳам биринчи терим ҳосили йиғиб олинди. Бу, машина билан пахта териш планининг бажарилишини хавф остида қолдирмоқда.

Колхозда терилган пахта қуритилиб пешма-пеш пунктта топширилмайди, 1-2 кунлаб хирмонда чўкиб қолади. Абдихолиқов, Аҳмедов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда икки кунлаб пахта топширилмаслиги буни тасдиқлайди. Айрим бригадаларда эса терилган пахта қуритилмасдан, намлигича транспортни овора қилиб пунктга юборилаверади. 10-14-бригадалар пахтасининг намлиги 12 процентга етгани сабабли қабул қилинмай, қайтариб юборилди.

19 сентябрда колхоз раҳбарлари, район партия комитети вакиллари иштирокида район партия комитетининг навбатдаги бюро мажлиси бўлди. Унда пахта терими суръатини кучайтириб, пахтани хом теришга йўл қўймаслик ҳақида қаттиқ топшириқ берилди ва огоҳлантирилди. Лекин топшириқ бажарилмади. «Коммунизм» колхозидан юборилган 1,5 тонна, Свердлов номли колхоздан келтирилган 3 тоннага яқин пахта намлиги юқори бўлганидан қабул қилинмади. «Коммунизм» колхози «қуруқ» деб пунктга жўнатган пахта текширилганда намлиги 23,4 процент чиқди!

Райондаги колхозларда камчиликни бартараф қилиш ҳақида кўп гапирилади, аммо амалий иш кам. «Шарқ юлдузи», Охунбобоев номли, Энгельс номли, Андреев номли колхозларда пахта териш ва давлатга топшириш суръати ҳалигача юксак даражага кўтарилмаган. Яхши очилган участкалардаги пахталар териб олинмаётир.

Район партия комитети, район ижроия комитетининг раҳбарлари асосий кучни пахта йиғим-теримига тўла сафарбар этиб, уларнинг унумли меҳнат қилишлари учун қулай шароит яратиб беришлари, кунлик ва сентябрь ойи учун белгиланган топшириқни сўзсиз бажариш учун курашишлари керак.

Ш. КУЗАНБОЕВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Верхне-волинск районидаги Куйбишев номли колхозда пахта йиғим-терими жадал суръатлар билан давом эттирилмоқда. **Суратда:** колхоз раиси ўртоқ **И. Юсупов** терилган пахтанинг сифатини текшириб кўраётир.

М. Шевелев фотоси.

МОҲИР ТЕРИМЧИ

Муяссар уйғонганида ҳали қуёш ўз нурларини оламга сочмаган эди. У тезда кийиниб, юз-қўлини ювгач, чойини ичди-да, пахтазор томон йўл олди. Муяссар кеча чамалаб қўйган эгатдаги пахталарни теришга киришиб кетди. У икки қўллаб тез ва чаққон ҳаракат қиларди. Шу туфайли ҳа демай икки этак ҳам пахтага тўлди. У терилган пахтани қанорга бўшатар экан, дугоналари Матлуба, Тамара, Зарифа, Зуҳра ва Маҳсумалар ҳам етиб келишди.

— Бугун жуда эрта етиб келибсиз, ухламадингизми дейман, — ҳазиллашди Матлуба.

— Муяссарнинг юки оғир, мавсумда 20 тонна пахта теришга сўз берган. Ахир шундай бўлгандан кейин илдамроқ ҳаракат қилиши керак-да, — деди Зуҳра.

— Зуҳра ҳақ гапни айтди. Айни шу кунларда бир минут ҳам вақтни бекорга ўтказмасдан, етиштирган ҳосилимизни тезроқ йиғиб-териб олмасак, мажбуриятимизни Октябргача бажара олмасдан колхозчилар олдида уялиб қолишимиз мумкин, — деди Муяссар.

Қизлар ўзаро қизғин суҳбатлашгач, енгларини шимариб, ишга киришиб кетдилар.

Шу куни Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг ҳар гектар ердан 50 центнердан пахта ҳосили етиштиришга аҳд қилган ўрток Муяссар Қўзибоева бошлиқ звеносида иш айниқса унумли бўлди. Звено аъзоларидан Мактуба Иноятова, Тамара Аҳмедова, Зарифа Алиева, Зуҳра Абдуллаева каби ўртоқлар 130-140 килограммдан пахта тердилар. Звено бошлиғи Муяссарнинг терган пахтаси эса 150 килограммдан ошиб кетди.

Ҳалол меҳнатларининг самараларини кўриб қувонган звено аъзолари эртага бундан ҳам унумлироқ ишлашга, суръатни кучайтиришга аҳд қилиб, уйларига томон йўл олдилар.

Ю. МАҲКАМОВ.

Яшил квадратларда ҳосил мўл бўлди

Бундан бир-икки ой илгариги яшил квадратлар ҳозир пахта чаманига айланган. Бундай ютуқларни қўлга киритиш учун астойдил ҳаракат қилиб ғўза парваришини намунали ўтказган 3-«Боёвут» совхозининг ўртоқ Мелибой Жўраев бошлиқ бригада ишчилари йиғим-теримда ҳам олдингилар қаторида бормоқдалар. Бу бригадада ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбурияти олинган. Ишчилар, механизаторларнинг ўзаро ҳамкорликда меҳнат қилганликлари туфайли ҳосил мўл бўлди.

Теримчилардан Х. Хусанова, К. Бурхонова сингари ўртоқлар йиғим-теримда кўпчиликка ўрнак бўлиб ишламоқдалар, улар ҳар куни 120-130 килограммга етказиб пахта термоқдалар. Бу чевар теримчиларнинг ҳар бири мавсумда 10-12 тоннадан пахта териш мажбуриятини олиб ўзаро мусобақалашиб ишламоқдалар.

Илғор бўлимларнинг ишчилари олинган мажбуриятнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашга муносиб ҳисса қўшиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Ю. ЮСУПОВ.

Илғорлар тажрибаси кенг ёйилсин

Область чорвадорларининг конференцияси

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитети яқинда Калинин районидаги Ворошилов номли колхозда областимиз илғор чорвадорлари конференциясини ўтказдилар. Конференция ишларига колхоз, совхозларнинг сут соғувчилари, бузоқ боқувчилари, чўчқа боқувчилари, мол боқувчилари, зоотехника ва ветеринария ходимлари, илмий текшириш муассасаларининг ходимлари, район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари қатнашдилар. Конференцияда илғор чорвадорлар, район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари чорвачиликни ривожлантириш соҳасидаги ўз тажрибаларини сўзлаб бердилар.

— Мусобақадош Москва область, Луховицк район колхозчилари, — дейди ўз сўзида Калинин район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Ғафуров**, — партиямизнинг аҳоли жон бошига гўшт, ёғ ва сут етиштиришда яқин йиллар ичида Америка Қўшма Штатларига етиб олиш тўғрисидаги чақириғига жавобан районда чорвачилик маҳсулотларини кескин кўпайтириш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Бизнинг районимиз колхозлари ҳам мусобақа шартномасини бажариш учун астойдил курашмоқдалар. Бу йил сигирлар сони 1270 бошга етказилди. Ҳар бир сигирдан 2,5 минг килограммдан сут соғиб олишимиз ва 3000 тонна, яъни ўтган йилга нисбатан 815 тонна кўп сут етиштиришимиз керак. Йилнинг ўтган 8 ойида 2232 тонна сут етиштирилди.

Агар биз бу йил ҳар 100 гектар ер ҳисобига 250 центнердан сут етиштирсак 1960 йилда бу миқдорни 317 центнерга етказишимиз керак. Бунинг учун яқин йилларда ҳар 100 гектар ерга 15 бошдан сигирга эга бўлишимиз ва ҳар бир сигир сутини янада оширишимиз зарур. Бунинг учун бизда ҳамма имкониятлар бор. Районда ҳар бир сигирдан 1800 килограммдан кам сут соғаётган биронта колхоз йўқ. Илғор колхозларимизда эса сут соғиш тобора кўпаймоқда. Сталин номли колхозда ўтган 8 ойда ҳар 100 гектар ҳисобига 381 центнердан сут соғилди. Ленин номли, Киров номли ва бошқа колхозларимизда ҳам кейинги уч йил ичида сигирлардан соғилган сут бир неча баравар кўпайтирилди.

Фермаларимизда ўз ишини севган ва яхши тажриба орттирган ходимларимиз бор. Ворошилов номли колхознинг илғор сут соғувчиси ўртоқ Бўриниса Исҳоқова ўтган 8 ойда ҳар бир сигирдан 3297 килограммдан сут соғиб олди. Шу колхознинг сут соғувчиси ўртоқ Рихси Расулева бу йил ҳар бир сигир сутини 4400 килограммга етказиш учун курашмоқда.

Фермадаги ишларни механизациялаштириш яхши натижалар бераётир. Ворошилов номли, Сталин номли колхоз фермаларида асосий ишлар тўла механизациялаштирилган. С. Раҳимов номли, Будённий номли, «Коммунизм» ва бошқа колхозларда ҳам ферма ишлари механизациялаштирилмоқда.

Партиямизнинг аҳоли жон бошига гўшт, ёғ ва сут етиштиришда яқин йиллар ичида Америка Қўшма Штатларига етиб олиш тўғрисидаги чақириғига амал қилиб иш олиб бораётган районимиз чорвадорлари Улуғ Октябрнинг 40 йиллиги кунигача пландан ташқари 150 тонна сут ва 35 минг дона тухум ва бошқа маҳсулотлар топшириш, чорва қишловига пухта тайёргарлик кўриш мажбуриятини олдилар.

— Пахтачилик хўжалигида ҳам, — дейди Оржоникидзе район партия комитетининг секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ **К. Тошпўлатова**—чорвачиликни ривожлантириш учун жуда катта имкониятлар бор. Районимиз колхозлари пахтачиликни ривожлантириш соҳасида катта ютуқларни қўлга киритиш билан бирга чорвачиликни ҳам кескин ривожлантираётирлар.

Ўртоқ Тошпўлатова область ташкилотларининг ишидаги баъзи камчиликларни танқид қилди. Кўпинча область ташкилотлари районга тегишли бўлган концентрат емлардан бир қисмини бошқа районларга бериб юборадилар. Натижада район колхозларининг ем-хашак балансида тез-тез узилиш бўлиб туради.

Ҳаммага маълумки, ёмон мол яхши мол билан баравар миқдорда овқат еса ҳам лекин сутни кам беради. Шунинг учун молларнинг зотини яхшилаш, наслчилик ишлари олиб бориш масалаларига конференция қатнашчилари анча жиддий эътибор бердилар.

Тошкент давлат наслчилик станциясининг директори ўртоқ **Малисов**нинг айтишига қараганда, илғор колхозларда зоти яхшиланган моллар сони 1950 йилга нисбатан 4 баравар кўпайтирилиб, ҳозир 1178 бошга етказилган. Зотли моллар асосан наслдор ёш молларни ўстириш ҳисобига кўпайтирилмоқда. Наслчилик иши олиб бораётган 16 колхоз фермасида ўтган йили 389 гунажин етиштирилган. Наслчилик станцияси орқали мол олиб келган кўпгина хўжаликлар эндиликда подани бу усулда тўлдиришдан воз кечаётирлар.

Совет олимлари томонидан ишлаб чиқилган сунъий қочириш усули энг яхши буқалардан фойдаланиб молларни яхшилашга катта ёрдам беради. Тошкент наслчилик станцияси ўзининг лабораториясига эга бўлган марказий ва колхозларда 22 та сунъий қочириш пунктига эга. Бу пунктлар яхши буқалар, шунингдек зарур воситалар билан тўла таъмин этилган. Агар колхозларимиз ана шу пунктларда сигирларни қочирсалар, биринчидан ҳар қайси фермада сифати ҳар хил бўлган буқаларни асрашдан халос бўладилар, иккинчидан мол урчитишда ортиқча чиқим қилишга мажбур бўлмайдилар.

Биздаги зотли молларнинг кўпчилиги четдан келтирилган бўлиб, улар кўпинча бизнинг шароитимизга қийинчилик билан кўникадилар. Айрим ҳолларда уларнинг маҳсулдорлиги камайиб кетади. Бунинг устига четдан келтирилган моллар қон-паразитар касалликлари билан оғриб турадилар. Шунинг учун биз жайдари моллар зотини яхшилаш, четдан келтирилган молларни ўз шароитимизга усталик билан ўргатишимиз ҳамда, мол сифатига қўйиладиган барча талабларга жавоб берадиган ўзимизнинг янги зотларимизни ҳам яратишимиз керак. Бу соҳада Бушуев зот сигирлар катта аҳамиятга эга бўлмоғи керак.

Қишлоқ хўжалик фанлари кандидати ўртоқ **Атбашян** худди ана шу Бушуев зот молларни яхшилаш, уларни сут ва гўшт етиштиришнинг йирик резервига айлантириш масалаларига тўхталди.

Бушуев зот молларнинг афзаллиги шуки, улар боқиш ва асраш шароити яхшиланганда маҳсулдорлигини кескин оширади, сутидаги ёғ миқдори кўпаяди. ниҳоят бу моллар қон-паразитар касалликлари билан оғримайди. Ҳозир областимиз колхозларида 3000 бош Бушуев зот сигирлар бор. Сирдарё районидаги Ильич номли, «XVIII партконференция» колхозлари, Мирзачўл районидаги Ворошилов номли, «Октябрь» колхозлари Бушуев зот моллар билан, наслчилик ишларини олиб бормоқдалар.

Янгийўл районидаги Сталин номли колхоз сут-товар фермасининг мудири ўртоқ **Сиддиқов** бузоқларни ажратиб боқиш, ёш молларни ўстириш тажрибаларига тўхталди. Ўртоқ Сиддиқовнинг айтишига қараганда ёш молнинг тақдири ҳақида сигирлар қочгандан кейиноқ қайғира бошлаш керак. Бунинг учун сигирни яхши боқиш, вақтида яйратиб туриш, ўз вақтида сутдан чиқариш керак.

Мирзачўл районидаги «Октябрь» колхозининг аъзолари 1960 йилга борганда 1260 центнер гўшт ва 5 минг центнер сут етиштириш тадбирларини кўрмоқдалар. Бунинг учун мол зотини яхшилаш, моддий техника базани вужудга келтириш билан бирга мустаҳкам ем-хашак база бўлиши керак.

— Хўжалигимизда — дейди колхоз раиси ўртоқ **Брухтий**, — 280 гектар эски, 127 гектар янги беда бор. Ҳозир бедани 4 марта ўриб олиб 3300 тонна пичанни ғарамга босиб қўйдик. Биз яна бедани бир марта ўриб оламиз ва ундан кейинги кўрпадан ҳам фойдаланамиз. Бедадан мўл ҳосил олишимизнинг сабаби шуки, биз экинни қунт билан парвариш қиламиз. Куз ва баҳор даврларида эски ва янги бедаларни ўғитлаймиз. Беда заркунандаларига қарши курашамиз. Эрта баҳорда бедапояларни чизель ва диска билан ишлаймиз.

Колхозда силос ва дон учун маккажўхори ҳам етиштирмоқдамиз. Бу йил минг тонна силос бостирдик. Яна 400 тонна силос тайёрлаймиз. Шунда қўлда боқилаётган ҳар бир сигирга 8,5 тоннадан силос едирамиз. Бу йил 15 гектар ерга лавлаги экиб, унинг ҳар гектаридан 400 центнердан ҳосил олишни кутмоқдамиз.

Калинин районидаги Сталин номли колхоз раиси ўртоқ **Мирзаев** яйловлар ва табиий пичанзорлардан фойдаланиш яхши йўлга қўйилмаганлиги тўғрисида гапирди. У Бўстонлиқ районида ҳалигача фойдаланилмаётган жуда катта яйлов ва пичанзор массивлар борлигини ва область ташкилотларининг бу райондаги ортиқча ерларни яйлов ва пичанзори бўлмаган колхозларга бўлиб бериш масаласини ҳал қилишлари кераклиги ҳақида тўхталиб ўтди.

* * *

Конференцияда область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ **Бобоев** Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари ўртоқ **Ступников** чорвачилик илмий-текшириш институтининг директори ўртоқ **Ершовалар** ҳам сўзладилар.

Резолюция Марказий Комитетнинг ҳамма аъзолари томонидан Каменев билан Зиновьевга қарши қабул қилинди. Бу таслимчилар, қўзғолон мағлубиятга учрайди, деб даъво қилиб, Таъсис мажлисини кутишни таклиф қилдилар. Уларнинг даъвосича, коммунистлар Таъсис мажлисида кучли оппозиция бўлур ҳамда сўл эсерлар билан қўшилиб, бизнинг программамизни амалга оширадиган ҳукмрон блокни вужудга келтирар эмишлар.

Марказий Комитетнинг 16 октябрдаги кенгайтирилган мажлисида Марказий Комитетнинг 10 октябрдаги мажлиси резолюциясидан келиб чиқадиган амалий хулосалар кўрилди. Бу масала юзасидан Ленин сўзлади. Ленин Марказий Комитетнинг 10 октябрдаги резолюциясини эълон қилиб, уни ҳар тарафлама асослаб берди. Каменев билан Зиновьевгина Марказий Комитетнинг бу мажлисида қўзғолонга яна қарши бўлиб чиқдилар. Улар Марказий Комитетни фитначилик тактикасини ўтказишда айбладилар, Марказий Комитетнинг 10 октябрдаги резолюциясини қайта кўриб чиқишни талаб қилдилар, партияга «мудофаа билан пайт пойлов тактикаси» қўллашни тавсия қилдилар. Ленин таслимчиларга қатъий зарба берди, уларнинг қўзғолонга қарши кўрсатган барча «рўкочларини» тор-мор қилди.

Марказий Комитетнинг кенгайтирилган мажлиси икки кишига — Каменев билан Зиновьевга қарши Ленин томонидан таклиф қилинган резолюцияни қабул қилди. Резолюцияда бундай дейилган эди:

«Мажлис Марказий Комитетнинг резолюциясини тўла равишда табрик қилади ва бутунлай қувватлайди, барча ташкилотларни ва ҳамма ишчи ва солдатларни қуролли қўзғолонни ҳар тарафлама ва зўр бериб тайёрлашга, бунинг учун Марказий Комитет томонидан тузиладиган марказга ёрдам беришга чақиради ҳамда Марказий Комитет ва Совет ҳужумнинг қулай пайтини ва мақсадга мувофиқ усулини ўз вақтида кўрсатиб беришларига батамом ишонади». (В. И. Ленин, Асарлар, 26 том, 190 бет).

Марказий Комитетнинг ёпиқ мажлисида қўзғолонга раҳбарлик қилиш учун Я. М. Свердлов, И. В. Сталин, А. С. Бубнов, М. С. Урицкий, Ф. Э. Дзержинскийлар аъзо бўлган составда партия маркази сайланди.

Каменев билан Зиновьев 10 ва 16 октябрдаги қарорни партия доирасида бузишга уриниб, тўла мағлубиятга учраганларидан кейин, жуда катта хоинлик қилдилар. Улар 18 октябрда меньшевикларнинг «Новая жизнь» деган газетасида большевикларнинг қўзғолонга ҳозирлик кўраётганликлари тўғрисида баёнот босиб чиқардилар. Ленин таслимчиларнинг бу хатти-ҳаракатини мисли кўрилмаган штрейкбрехерчилик деб атади ҳамда уларни партия сафидан дарҳол чиқаришни талаб қилди.

Марказий Комитетнинг 10 ва 16 октябрдаги тарихий мажлисларида қабул қилинган қарорлари Марказий Комитет партия коллектив раҳбарлигининг органи сифатида қуролли қўзғолон тайёрлашга қаратилган ленинча тактик йўлни сабот ва изчиллик билан амалга ошираётганлигини аниқ кўрсатди. Бу мажлислар ўзининг стратегик ва тактик фикрларини, планларини партиянинг жанговар штаби — Марказий Комитет орқали амалга оширган, Марказий Комитетнинг бутун партия иродасини ифодаловчи қарорларига айлантирган Ленин революциянинг гениал стратеги эканлигини ёрқин характерлаб беради.

Коммунистик партия Марказий Комитети қўзғолоннинг ишлаб чиқилган планига эга эди. Бу план Ленин томонидан унинг Марказий Комитетга ҳамда партия ташкилотларига юборган хатларида, шунингдек Марказий Комитет, Петроград Комитети ва Ҳарбий-Революцион Комитет аъзолари билан суҳбатларида баён қилган принципиал кўрсатмаларига бутунлай ва тўла таянган эди.

В. И. Ленин қўзғолоннинг конкрет планини ишлаб берди. Бу план душманга қарши мардлик ва қатъият билан кўққисдан ҳужум қилиш тактикасига асосланар эди. Планда қўзғолоннинг вазифаси, унинг ўрни, кучлари, оператив режаси, қўзғолонни таъминлашнинг тактик воситалари аниқ белгиланган эди. Қўзғолоннинг вазифаси халққа қарши буржуа Мувақкат ҳукуматини ағдариш ҳамда ҳокимиятни пролетариат қўлига олишдан иборат эди. Қўзғолон ўрни Петроград бўлиб, уни қўлга киритиш революциянинг бутун мамлакат бўйлаб ғалабасини олдиндан ҳал қилиб берарди. Қўзғолоннинг асосий кучлари — ишчиларнинг Қизил гвардияси, армия ва флотнинг революцион қисмлари (биринчи галда Болтиқ флоти, пойтахт ва унинг атрофидаги революцион ҳарбий гарнизон, Финляндиядаги революцион полклар) эди. Оператив режа— қизил гвардиячи отрядлар, революцион матрослар ва солдатларнинг Петроград ичида ва ташқарисида қўшилиб атака қилишидир.

Ғолибона қўзғолонни амалга ошириш тактикасида қуролли қўзғолон пайтини танлаш жуда катта аҳамиятга эга бўлди. Бу масалани ҳал қилиш партиядан кўп ғайрат талаб қилди. Қўзғолон муваффақияти унинг пайтини тўғри танлашга боғлиқ эди. Кеч қолиш ёки шошилиш мағлубиятга учраш бўлур эди. Партия турмушдан, қўзғолон учун етилган шароитлардан орқада қолган ўнг оппортунистик кўрқувита ҳам, шунингдек шошиб қолиб, кўр-кўрона олдинга ўтиб кетиб, сўлликдан иборат авантюризм йўлига тушиб қолган кишиларга ҳам қарши кураш олиб борди. Қуролли қўзғолон пайтини тўғри танлаш, деб ўргатди Ленин, омманинг революцион кайфиятини, унинг курашга бўлган қатъий иродасини, шунингдек душман лагеридаги пароканадаликни, бузилишни ва чиришни аниқ ҳисобга олишни билдиради. Қўзғолон пайтини тўғри танлаш — қўзғолон ташаббусини ўз қўлига ўтказиб олишдан, душманни ғафлатда қолдиришдан иборатдир. Қўзғолон пайтини тўғри танлаш — жуда кам талофат кўрган ҳолда ҳамда қўзғолон қилишнинг энг бемашаққат формаларини қўллаб албатта ғалаба қозонишдан иборатдир.

Коммунистик партиянинг Ленин бошқариб турган Марказий Комитети қўзғолон пайтини танлай олиш намунасини кўрсатди. Мувақкат ҳукуматнинг партия марказий органи — «Рабочий путь» («Правда» ўша вақтда шундай деб аталар эди) газетасини ёпиб қўйишга урунганлигидан, бу контрреволюцион ишдан омманинг революцион норозилиги авж олганлигидан партия баҳона сифатида, қўзғолонга сигнал сифатида фойдаланди.

Яширин квартирада турган Ленин 1917 йил 24 октябрда Марказий Комитет аъзоларига юборган хатида бундай деб кўрсатган эди: «Аҳвол ниҳоятда танг. Айниқса ҳозир қўзғолонда сусткашлик қилиш ҳақиқатан ҳам ўлим билан бир эканлиги жуда равшандир.

Ўртоқларни қаттиқ ишонтириб айтаманки, ҳозир ҳамма нарса қил устида турибди, олдимизда турган масалалар кенгашлар, съездлар билан (ҳатто Советлар съездлари билан ҳам) ҳал бўладиган масалалар эмас, балки фақат халқлар билан ҳал бўладиган масалалардир...

Бутун ҳокимиятни олганда, биз бу ҳокимиятни Советларга қарши қўймоқ учун эмас, балки Советлар учун оламиз. Ҳокимиятни олиш қўзғолоннинг ишидир...

Ҳукумат қулай-қулай деб турибди. Қандай қилиб бўлса ҳам бу ҳукуматни **ағдариб ташлаш** керак!

Қўзғолонда сусткашлик қилиш— ўлим билан баравардир». (Асарлар, 26 том, 234, 235 бетлар).

Лениннинг бу кўрсатмалари Марказий Комитетнинг қўзғолонни ўтказишдаги амалий фаолиятига асос қилиб олинди.

Коммунистик партия Мувақкат ҳукуматга қўзғолонни тўзғитиб юбориш, ташаббусни ўз қўлига ўтказиб олиш имкониятини бермади. Революциянинг бутун механизми тезда ҳаракатга келтирилди. Почта, телеграф, телефон, давлат банки ва давлат қоғозлар тайёрлов экспедицияси ишчиларнинг қизил гвардиячи отрядлари, революцион матрослар ва солдатлар томонидан сира ўқ узилмай қўлга олинди.

Пойтахтнинг 50 минг аъзоси бўлган коммунистлар ташкилоти қўзғолоннинг ташкилотчи кучи, унинг зарбдор ядроси бўлди. Бу ядро Петроград ва унинг атрофидаги 25 мингдан ортиқ қизил гвардиячиларни, «Ғалаба ёки ўлим!» деган шиор остида буржуазия ҳокимиятига қарши, меҳнаткашлар ҳокимиятини ўрнатиш учун, социализм учун жанг қилишга тайёр турган Петроград гарнизонининг 50 мингга яқин солдати ҳамда Кронштадтнинг шунча матросини ўзига эргаштириб борди.

Ленин 24 октябрь кечқурун партия Марказий Комитетининг қарорига мувофиқ ўзининг сўнгги яширин квартирасини ташлаб, қўзғолон штаби — Смольнийга келди. Ленин бу ердан қўзғолонга раҳбарлик қилишни давом эттирди, ҳамма тафсилотларни ўрганди, қўзғолонни амалга ошириш юзасидан аниқ кўрсатмалар берди.

Пойтахтнинг асосий тактик пунктлари қўлга олинганлиги қўзғолоннинг ғалабасини таъминлади.

* * *

25 октябрь эрталаб соат 10 да Ҳарбий-Революцион Комитет Ленин томонидан ёзилган «Россия гражданларига!» деган тарихий хитобномани алоҳида варақа қилиб эълон қилди. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг бу биринчи ҳужжатида қуйидагилар айтилган эди:

«Мувақкат ҳукумат ағдарилди...

Халқ курашига сабаб бўлган иш: дарҳол демократик сулҳ таклиф қилиш, помешчикларнинг ерга эгалик қилиш ҳуқуқини бекор қилиш, ишлаб чиқариш устидан ишчилар контролини ўрнатиш, Совет ҳукумати тузиш иши таъмин қилинди.

Яшасин ишчи, солдат ва деҳқонлар революцияси!» (В. И. Ленин, Асарлар, 26 том, 236 бет).

Бу хитобнома «Аврора» крейсерининг радио станцияси орқали радиотелеграф билан эшиттирилди. Яъни бу хитобноманинг мазмуни бутун мамлакатга маълум бўлди.

Кундуз соат 2 дан 35 минут ўтганда Петроград Советининг шошилинч мажлисида Ленин Советлар ҳокимиятининг вазифалари тўғрисида июль воқиаларидан сўнг биринчи марта халойиқ олдида нутқ сўзлади. Советнинг мажлисида Лениннинг пайдо бўлишини ҳозир бўлганлар гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар. Ленин революция ғалабасининг жаҳоншумул-тарихий аҳамиятига баҳо бериб, бу революция пировард натижада социализм тантанасига олиб келиши керак, деб ишонч билдирди.

25 октябрь (7 ноябрь) кечқурун соат 10 дан 45 минут ўтганда Петроградда, Смольнийда Советларнинг Бутунроссия II съезди очилди. Революциянинг туб масаласи бўлган ҳокимият тўғрисидаги масала, Ленин олдиндан кўриб қўйганидек, ғолибона қуролли қўзғолон йўли билан ҳал қилинган эди. Советлар съезди Петроград Совети ва унинг органи бўлган Ҳарбий-Революцион Комитет қўлидан ҳокимиятни қабул қилиб олди.

Советларнинг Бутунроссия II съезди Ленин доклади юзасидан аннекциялар ва контрибуцияларсиз демократик тинчлик эълон қилган сулҳ тўғрисидаги декретни қабул қилди. Бу декрет билан Совет давлатининг ташқи сиёсати принципларига асос солинган эди.

Советлар съезди томонидан қабул қилинган ер тўғрисидаги ленинча декрет помешчик ер эгалиги тўғрисидаги масалани революцион йўл билан ҳал қилди. Россиядаги крепостнойлик сарқитларига қақшатғич зарба берилди. Бу декрет билан ерга нисбатан помешчик мулкдорлиги дарҳол ҳамда ҳечқандай ҳақ тўланмай бекор қилинди, ерга нисбатан хусусий мулкчилик ҳуқуқи ерга нисбатан умумхалқ давлат мулкчилиги билан алмаштирилди.

Советларнинг Бутунроссия II съезди янги типдаги давлат — Совет социалистик давлатини тузди.

Ленин ҳаракатнинг тайёр ташкилий формалари бўлган ҳамда 1905 ва 1917 йиллардаги революциялар тажрибасида синовдан ўтган Советлар мавжуд бўлганлигининг катта аҳамиятини кўрсатиб ўтди. Бу нарса шунга олиб келган эдики, «сиёсий ҳокимиятнинг янги формаси тайёрланиб қўйилган эди ва биз учун бирнеча декретлар чиқариб, Советлар ҳокимиятини революциянинг биринчи ойларидаги куртак ҳолатидан қонунан танилган ва Россия давлатида барпо бўлган бир формага, яъни Россия Совет республикаси формасига айлантиришгина қолган эди». (Асарлар, 27 том, 78 бет).

Советларнинг Бутунроссия II съезди биринчи Совет ҳукуматини — В. И. Ленин бошчилигидаги Халқ Комиссарлар Советини тузди.

Коммунистик партия Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ташкилотчиси бўлишдек ўз ролини меҳнаткашларнинг ҳаётий манфаатларини охиригача ифода этиб, ҳимоя қилганлиги, омманинг янги ижтимоий тузум учун курашига моҳирлик билан раҳбарлик қилганлиги учунгина бажара олди.

И. ПЕТРОВ.

Польша ишчилар ҳаракати тарихига доир материаллар Польша бирлашган Ишчи партияси Марказий комитети ҳузуридаги партия тарихи институтига топширилди

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти 20 сентябрда Польша бирлашган ишчи партияси Марказий комитети ҳузуридаги партия тарихи институтига Польша ишчилар ҳаракати тарихига доир архив материалларини топширди. Бу материаллар орасида Польша социалистик партияси съездларининг протоколлари, бу партия раҳбар органлари мажлисларининг протоколлари, хитобномалар, варақалар, мақолаларнинг қўлёзмалари, Польша социалистик партиясининг халқаро ишчилар ҳаракати отоқли арбоблари Вильгельм Либкнехт, Август Бебель ва бошқалар билан бўлган ёзишмалари бор. Материалларнинг ҳаммаси тахминан қарийб 80 минг варақни ташкил этади.

Бу ҳужжатлар Польша Халқ Республикасининг Москвадаги элчихонасида топширилди. Бу ерда КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг директори Г. Обичкин қисқача нутқ сўзлади. У қайд қилиб ўтдики, топширилаётган ҳужжатлар поляк ва рус халқларининг чоризмга, помешчикларга ва капиталистларга қарши, ўз социал ва миллий озодликлари учун биргаликда курашганликларини ёрқин таърифлаб беради. Материалларни топшириш фактининг ўзи ҳам совет ва поляк халкларининг дўстлигини ифода қилади. Шу билан бирга бу факт Польша бирлашган ишчи партияси Марказий комитети ҳузуридаги партия тарихи институти билан КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти ўртасидаги илмий алоқаларни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Польша бирлашган ишчи партияси Марказий комитетининг аъзоси, ПБИП Марказий комитети ҳузуридаги партия тарихи институтининг директори Т. Данишевский жавоб нутқи сўзлади. У қимматли ҳужжатларнинг авайлаб сақланилганлиги ва уларнинг Польша бирлашган ишчи партиясига топширилганлиги учун КПСС Марказий Комитетига ва Марксизм-ленинизм институти дирекциясига самимий ташаккур изҳор қилди.

Биз,—деди ўртоқ Данишевский,—Совет Иттифоқидаги ўртоқларимизнинг жуда қимматли архив материалларини бизга топширганликларини интернационал бирдамлик символи деб биламиз. Бу интернационал бирдамлик ўтмишда поляк ва рус революцион ҳаракатини бирлаштирди ва ҳозирги кунда Халқ Польшасини Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан бирлаштиради.

Ҳужжатлар топширилган вақтда Польша Халқ Республикасининг Москвадаги Муваққат ишлар Вакили Ю. Банак ҳам нутқ сўзлади.

(ТАСС).

КОНКРЕТ ВА САМАРАЛИ ТАКЛИФЛАР

ТИРАНА, 22 сентябрь. (ТАСС). Албания газеталари Совет ҳукуматининг қуролсизланиш соҳасида жузъий чоралар кўриш тўғрисидаги меморандумини биринчи саҳифаларда босиб чиқардилар. «Башкими» газетаси Совет ҳукуматининг меморандумида бутун дунёда тинчликни таъминлаш юзасидан конкрет ва самарали таклифлар баён қилинган, деб таъкидлайди. Газета барча мамлакатлар билан ўзаро тинч муносабатларга эришишга интилиш Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг негизидир, деб таъкидлайди.

Газеталар СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси сессиясида сўзлаган нутқини ҳам босиб чиқардилар.

ТИНЧЛИКНИНГ КЕНГ ПРОГРАММАСИ

БУХАРЕСТ, 22 сентябрь. (ТАСС). «Скинтейя» газетаси Совет делегациясининг бошлиғи А. А. Громиконинг БМТ Бош Ассамблеяси XII сессиясининг ялпи мажлисида сўзлаган нутқини шарҳлаб қуйидагиларни ёзади: А. А. Громиконинг нутқи Совет Иттифоқининг тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун қатъият ва изчиллик билан кураш олиб бораётганлигини шубҳасиз исбот этувчи янги ва асосли далил бўлди. СССР вакили халқаро аҳволни анализ қилди. Бу анализ халқаро аҳволнинг ғайри табиий ва таҳликали эканлигини кўрсатади. Совет Иттифоқи халқаро кескинликни юмшатиш, атом уруши хавфини йўқотишга эришиш учун қўлидан келган бутун чораларни кўришга тайёр эканлигини яна бир марта билдирди. Совет Иттифоқи ҳар қачонгидек ҳозирда ҳам сўздан ишга ўтди. А. А. Громико тинчлик ва халқаро ҳамкорликнинг кенг программасини, шу жумладан қуролсизланиш тўғрисидаги жуда муҳим масалани ҳамда катта аҳамиятга эга бўлган бошқа халқаро масалаларни БМТ Бош Ассамблеясининг муҳокамасига қўйди.

Газета яна қуйидагиларни таъкидлайди: БМТда олиб борилган дискуссия бир-бирига зид бўлган икки сиёсатни кўрсатиб берди. Бу сиёсатнинг бири Совет Иттифоқининг сиёсати бўлиб, у, халқаро муносабатларни нормаллаштириш ва тинчликни ҳимоя қилишни кўзда тутади. Иккинчи сиёсат АҚШнинг сиёсати бўлиб, у зўравонлик қилиш, зўр бериб қуролланиш ва совуқ муносабатлар уруши сиёсатидир.

МЎҒУЛИСТОН ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ УЛАН-БАТОРГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

УЛАН-БАТОР, 22 сентябрь. (ТАСС). Европадаги халқ демократияси мамлакатларига борган Мўғулистон ҳукумат делегацияси бугун ўз ватанига қайтиб келди.

Делегация бошлиғи, Мўғулистон Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси Ю. Цеденбал Улан-Баторга келганидан кейин бундай деди: Делегация борган ҳамма мамлакатларда у самимий кутиб олинди. Бу эса, ана шу мамлакатларнинг мўғул халқига нисбатан қардошларча дўстона муносабатда бўлаётганликларини исбот этади. Делегация Совет Иттифоқида тўхтаб ўтди. Совет Иттифоқида делегация ғоят самимият билан кутиб олинди.

Биз, деди Цеденбал, Мўғулистон Халқ Республикаси ва Европада социализм қуриш йўлидан бораётган мамлакатлар ўртасида дўстлик ҳамда маҳкам ҳамкорликнинг янада мустаҳкамланганлиги сафаримизнинг асосий натижасидир деб ҳисоблаймиз. Социалистик мамлакатлар халқларининг ҳаёти ва кураши билан яқиндан танишганлигимиз Совет Иттифоқи бошчилигидаги социалистик лагерь мамлакатларининг тажрибасини ўрганишда бизга кўп жиҳатдан катта фойда берди.

ЭНЬЮРИН БИВЕН ВА ЖЕННИ ЛИ ВАТАНИГА ЖЎНАБ КЕТДИЛАР

Англия парламентининг аъзоси Англия лейбористлар партиясининг кўзга кўринган арбоби Эньюрин Бивен ва унинг рафиқаси Англия парламентининг аъзоси Женни Ли 20 сентябрда Москвадан «ТУ-104» самолётида ватанига учиб кетдилар. Улар Совет Иттифоқига СССР Олий Совети депутатлари группасининг таклифига мувофиқ меҳмон бўлиб келган эдилар.

Внуково аэродромида меҳмонларни СССР Олий Советининг депутатлари Л. Н. Соловьев, Б. Ғ. Ғафуров, К. П. Горшенин, СССР Олий Совети Президиумининг ходимлари кузатиб қолдилар. Аэродромда Буюк Британиянинг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси сэр Патрик Райли ҳам бор эди.

Эньюрин Бивен учиб кетиш олдидан ТАСС мухбирига айтдики, у ва унинг рафиқаси Совет Иттифоқида ўзларига кўрсатилган меҳмондўстликдан ғоят мамнундирлар. Н. С. Хрушчев отпускасига қарамай, уларни қабул қилганлиги ва улар билан Ялтада суҳбатлашганлиги уларда айниқса катта таассурот қолдирган.

Шу нарса тамомила равшанки, деди яна Эньюрин Бивен, совет халқи оғир индустрияга замин яратган ва ўтган урушдан кейин мамлакатни тиклаган вақтда қурбонлар берди. Ҳозирги вақтда у қилинган ишнинг самарасини татий бошлади. Яна шу нарса ҳам равшанки, ҳозир халқнинг турмуш даражасини оширишга зўр берилмоқда. Бу, биринчи навбатда, ҳамма ерда уй-жойлар қурилаётганлигида, кўп миқдорда товарлар мавжуд бўлган янги магазинлар барпо қилинаётганлигида сезилиб туради. (ТАСС).

Ҳиндистон вице-президенти Радхакришнан Мўғулистон Халқ Республикасига жўнаб кетди

ПЕКИН, 22 сентябрь. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: Ҳиндистон вице-президенти С. Радхакришнан ва унинг ҳамроҳлари бугун Пекиндан Мўғулистон Халқ Республикасига жўнаб кетдилар.

БМТ Бош Ассамблеясининг XII сессияси

20 сентябрдаги кундузги ялпи мажлис

НЬЮ-ЙОРК, 21 сентябрь. (ТАСС). 20 сентябрдаги кундузги мажлисда Бош комитетнинг Бош Ассамблея кун тартиби ҳақидаги тавсияномаларини кўриб чиқиш давом этди. Жанубий Африка Иттифоқи (ЖАИ) вакили Жанубий Африка Иттифоқидаги апартеида (ирқий камситиш) сиёсатининг оқибатлари тўғрисидаги модданинг ва Жанубий Африка Иттифоқидаги ҳинд миллатидан бўлган шахсларнинг аҳволи ҳақидаги модданинг кун тартибига киритилишига қарши эътироз билдирди. Англия ва Австралия делегатлари уни қўллаб-қувватлаб, бу иккала масала Жанубий Африка Иттифоқининг «ички юрисдикциясига таллуқли» масалалар ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бу ишларга аралашиш учун ҳеч қандай ҳақи йўқ, деб даъво қилдилар.

Уругвай, Либерия ва Гана вакиллари бу масалаларнинг кун тартибига киритилишини ёқлаб чиқдилар. Уругвай делегати, бу икки масала киши ҳуқуқларига бевосита тааллуқлидир ва уларни Жанубий Африка Иттифоқининг ички иши деб қараш мумкин эмас, деб уқтириб ўтди.

Либерия вакили айтдики, Жанубий Африка Иттифоқи ҳукуматининг маҳаллий аҳолига нисбатан тутаётган сиёсати «бутун дунёдаги занжирларни таҳқир қилади». Ирқий камситишни, деди у, БМТ уставига баҳона қилиш билан ниқоблаш мумкин эмас, чунки ирқий камситиш Бирлашган Миллатлар Ташкилоти уставига хилофдир.

Гана делегати, тинчликка ва халқларнинг тотув яшашларига хавф солаётган бундай аҳволни бир давлатнинг ички иши деб ҳисоблаш мумкин эмас, деб эслатиб ўтди.

Номма-ном овозга қўйиш йўли билан Ассамблея 9 вакил бетараф қолгани ҳолда 8 овозга қарши 65 овоз билан апартеида ҳақидаги моддани кун тартибига киритишга қарор қилди. Англия, Франция, Испания, Бельгия, Португалия, Австралия, Люксембург ва Жанубий Африка Иттифоқи қарши овоз бердилар. Голландия, Италия, Канада, Туркия ва бошқалар бетараф қолдилар.

Ҳиндистон вакили Кришна Менон Жанубий Африка Иттифоқидаги ҳинд миллатидан бўлган шахсларнинг аҳволи ҳақидаги масала юзасидан сўзга чиқиб қайд қилиб ўтдики, бу масала Бош Ассамблеяда бир неча марта муҳокама қилинди. Бир неча йил мобайнида фақат бир вакил—Жанубий Африка Иттифоқи вакили бу масаланинг муҳокама қилинишига қарши овоз бериб келди, деди Менон.

Менон Жанубий Африка Иттифоқида ҳинд ва хитой миллатидан бўлган шахсларнинг камситилаётганлиги тўғрисида мисоллар келтириб, бу мамлакатда ирқий камситиш ҳозирги вақтда жуда авж олиб кетди, деди.

Менон Англия делегатига жавоб бериб, Жанубий Африка Иттифоқида ҳинд миллатидан бўлган шахсларнинг камситилишидан иборат аҳволнинг юз берганлиги учун Англия ҳукумати ўзи анча жавобгардир, деди.

Жанубий Африка Иттифоқидаги ҳиндларнинг аҳволи ҳақидаги модда 16 вакил бетараф қолгани ҳолда икки овозга қарши (Жанубий Африка Иттифоқи ва Франция) 63 овоз билан Ассамблея кун тартибига киритилди.

Ғарбий Ириан ҳақидаги моддани кун тартибига киритиш масаласи устида ҳам дискуссия бўлди. (Ғарбий Ириан Индонезия территориясининг бир қисми бўлиб, ҳали ҳам Голландия мустамлакаси бўлиб келмоқда).

Голландия ва Австралия вакиллари бу модданинг кун тартибига киритилишига қарши эътироз билдирдилар.

Индонезия делегати Састроамижойо Голландия делегатининг эътирозига жавоб қайтариб айтдики, Ғарбий Ириан тўғрисидаги масала «энг муҳим сиёсий проблемадир». Бу масала шу билан бирга мустамлака масаласидир, деди у, шу сабабдан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти уни муҳокама қилмоғи лозим.

Бу модда кўпчилик овоз билан Ассамблеянинг кун тартибига киритилди.

Ассамблея кун тартибининг тасдиқланган моддаларини комитетлар ўртасида тақсимлаш ҳақида Бош комитетнинг тавсияномасини муҳокамасиз қабул қилди, шунингдек ҳозирги сессияни 14 декабрда тамомлашга қарор қилди.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ А. А. ГРОМИКО ҲУЗУРИДА ЗИЁФАТ

НЬЮ-ЙОРК, 22 сентябрь. (ТАСС). СССР Ташқи ишлар министри ва БМТ Бош Ассамблеясининг XII сессиясида қатнашаётган совет делегациясининг бошлиғи А. А. Громико кеча халқ демократияси мамлакатлари делегациялари шарафига зиёфат берди.

Самимий ва дўстона вазиятда ўтган зиёфатда Албания, Болгария, Венгрия, Польша, Руминия, Чехословакия делегацияларининг раҳбарлари ва уларнинг ўринбосарлари ҳозир бўлдилар.

А. А. ГРОМИКО КРИШНА МЕНОН БИЛАН УЧРАШДИ

НЬЮ-ЙОРК, 22 сентябрь. (ТАСС). СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико 21 сентябрда БМТ Бош Ассамблеяси XII сессиясида қатнашаётган Ҳиндистон делегациясининг бошлиғи Кришна Менон жанобларини қабул қилди ва у билан суҳбатлашди. Суҳбат давомида Бош Ассамблеянинг ишлари тўғрисида фикр олишилди.

СОВЕТ ДЕНГИЗЧИЛАРИНИНГ СУРИЯДА БЎЛИШИ

ДАМАШҚ, 22 сентябрь. (ТАСС). Латакиядан билдирадилар: Латакия ҳарбий округи ва Сурия ҳарбий денгиз кучлари қўмондони кеча совет ҳарбий кемалари отрядининг Сурияда меҳмон бўлиб турган қўмондони вице-адмирал В. Ф. Котов ва совет денгизчилари шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда Сурия томонидан Латакия муҳофазати губернатори Мустафо Корани, Сурия армияси бош штаби бошлиғининг ўринбосари Амин Нефури, Латакия ҳарбий округи ва Сурия ҳарбий денгиз кучлари қўмондони Жамол Сухи ва Сурия флотининг офицерлари ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда СССРнинг Суриядаги муваққат ишлар вакили Н. С. Василенко ҳам ҳозир бўлди.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

Совет офицерлари Латакия шаҳридан ўтиб борганида шаҳарнинг неча ўн минглаб аҳолиси уларни қизғин табриклади. Кўчаларга тўпланган кишилар: «Яшасин арабларнинг содиқ дўсти Совет Иттифоқи!», «Яшасин қаҳрамон Совет Армияси ва унинг Ҳарбий-Денгиз Флоти!», «Яшасин Совет-Сурия дўстлиги!», «Руслар ва сурияликлар бrandодардирлар!», «Йўқолсин империалистлар!» деган шиорларни такрорладилар.

Совет денгизчиларини самимий кутиб олиш Сурия халқининг улуғ Совет Иттифоқига муҳаббатини кўрсатган ёрқин намойишга айланди.

Миср. Ат-Тахрир — мамлакатда энг ёш вилоятлардан бири ҳисобланади. Бу ерда янги типдаги ободонлашган қишлоқлар пайдо бўлаётир. Янги саноат корхоналари, маданий-маиший ташкилотларнинг бинолари қад кўтармоқда. Суратда: бир қурилиш объекти ёнида.

П. Егоров фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

Тошкентда

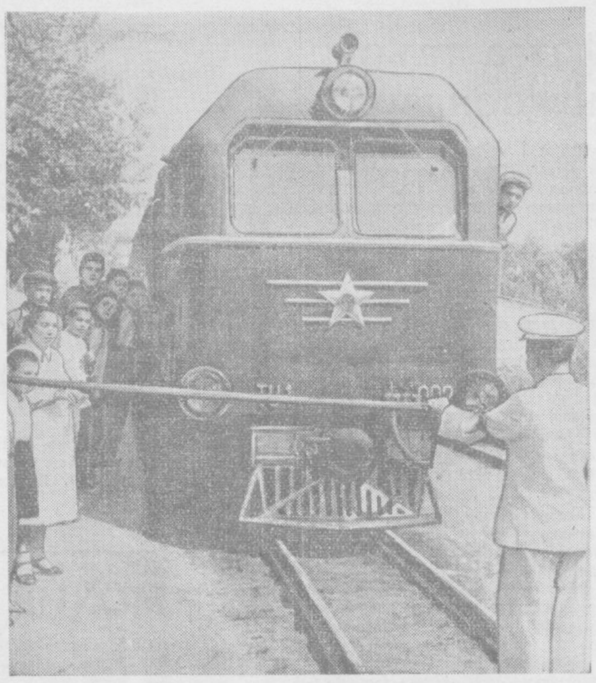

Сталин номли маданият ва истироҳат паркидаги болалар темир йўлида янги дизель юра бошлади. Суратда: янги дизелни ишга тушириш маросими.

В. Володин фотоси.

Модалар виставкаси

Тошкентдаги модалар уйида янги модалар виставкаси очилди. Бу ерга кузги ва қишки тайёр кийимлар қўйилган. Улар янги ижод қилинган модалар асосида тикилган. Кўпчилик модалар болалар кийимларидан иборат. Улар яқинда бўлиб ўтган болалар кийимлари республика конкурсида ҳам намойиш қилинган эди. Конкурсда мазкур кийимларнинг модаси ижобий баҳоланди. В. Абдуллаев, С. Чуконцева каби ўртоқлар тиккан болалар пальтолари, костюм ва сорочкалар конкурсда биринчи ўринни олган. Виставкада В. Абдуллаев тиккан қишки пальто энг яхши экспонатлардан бири. Бу пальтони кузда ҳам кийиш мумкин. С. Чуконцева томонидан тикилиб, 2000 сўм пул мукофоти олган «Пионер қиз кўйлаги» виставка томошабинларига манзур бўлмоқда.

Меҳнаткашлар талаби амалга ошди

Алишер Навоий номли театр билан ГЭС ўртасида қатнайдиган 2-трамвай илгари Урицкий деб аталувчи тўхташ жойидан Чимкент трактига бурилиб кетар эди. Бу трактдаги йўл бир изли бўлиб, трамвай қарши томондан келаётган вагонни кўп вақт кутар эди.

Меҳнаткашларнинг талаби билан Энгельс кўчаси яна давом эттирилиб, 2-трамвай линияси кўчанинг ана шу янги қисмига кўчирилди. Шу билан бир вақтда бир ярим километрдан ортиқ бўлган бу янги йўлда линия икки изли бўлди. Илгариги эски йўлда трамвай уч жойда тўхтаса, энди йўл қисқариб икки жойда тўхтамоқда.

Кекса ўқитувчи

Турсунхўжа Юсупов Октябрь районида биринчилар қаторида маърифат ёйиш ишини бошлаган эди. Тажрибали ўқитувчи Юсупов ўқувчиларга политехника билимларини сингдиришда ҳам астойдил ҳаракат қилди. У ўқувчилар учун тажриба участкаси ташкил этиш ишида фаол қатнашди. Тажрибали педагог ўқитган юзларча кадрлар мамлакатимизнинг турли жойларида ишламоқда. Баъзилари янги ўзлаштирилаётган ерларда, баъзилари эса врач, техник, инженер бўлиб, баъзилари Совет Армияси сафида хизмат қилмоқда. Улар севикли ўқитувчиларига мактублар юбориб турадилар.

Юсупов тажрибали методист ҳамдир. У ёш ўқитувчиларга ҳар тарафлама методик ёрдам кўрсатади, ёш ўқитувчиларнинг дарсларига кириб, уларнинг ишини анализ қилади, ўзининг бой тажрибалари билан ўртоқлашади. Шунинг учун ҳам Юсуповни бутун район аҳолиси ҳурмат билан тилга олади.

Партия ва ҳукуматимиз Т. Юсуповнинг педагогик фаолиятини тақдирлаб, уни Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлади ва унга «Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи» деган юксак унвон берди.

45-мактабда ўқитувчи ва ўқувчилар ҳамда райондаги турли муассасаларнинг вакиллари иштирокида Юсуповнинг педагогик фаолиятига 37 йил тўлганлиги ва пенсияга чиққанлиги муносабати билан юбилей кечаси ўтказилди. Йиғилиш қатнашчилари ҳурматли ўқитувчини қизғин табрикладилар.

ТуркВО театрининг янги спектакллари

Туркистон Ҳарбий округи театрининг коллективи 1957-1958 йил томоша мавсумига тайёргарлик кўрди.

Мазмундор спектаклларини томошабинларга манзур қилиб келаётган театрнинг ижодий коллективи ўз репертуарини янада бойитди.

Томошабинлар бу янги мавсумда театр актёрлари ижросида тўртта янги спектаклни кўришга муяссар бўладилар.

Театр коллективи машҳур испан драматурги Лопе-Де Веганинг асари асосида ишланган «Ҳийлагар машука» спектаклини саҳналаштирди. Яқинда унинг премьераси бўлди. Асарга В. Г. Баранова режиссёрлик қилган. Композитор К. Молчанов спектакль характерига мос келувчи ёқимли музика ёзган. Спектаклдаги бош ролларни театрнинг Г. А. Новицкий, Е. Н. Паевская каби талантли актёрлари ўйнадилар.

Драматург Исидор Штокнинг «Туманли қўлтиқ» деган пьесаси ҳам саҳналаштирилди. Бу спектаклда ҳам театрнинг энг яхши артистлари иштирок этмоқдалар. Театр драматургларидан М. Маклярский билан Л. Шейнинларнинг «Шаҳар ухлаганда» («Чалкаш тугун») асарини саҳналаштирдилар.

Театр репертуарларида янги саҳналаштирилган «Ажойиб эритма» (В. Киршон асари) спектакли ҳам бор. Бу спектаклни режиссёр Г. Н. Полежаев саҳнага қўйди.

Театрнинг ижодий коллективи яқинлашиб келаётган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 40 йиллигини байрам спектаклларини кўрсатиш билан нишонлайди. Театр улуғ байрамгача яна янги спектаклларни саҳналаштиришни планлаштирди.

«Гулхан» журналининг янги сони

«Гулхан» журналининг 9-сони босилиб чиқди. Журналнинг бу сони Улуғ Октябрнинг 40 йиллик байрамига бағишланган «Шонли йўл» сарлавҳали мақола билан очилади.

Бу сонда Юрий Германнинг «Подволдаги ҳодиса» ҳикоясидан парча, ёзувчи Абдулла Қаҳҳорнинг «Мактабдошлар» сарлавҳали ҳикояси, шоир Пўлат Мўминнинг «Келиб қолинг Мирзачўлнинг қовунига» сарлавҳали шеъри, Е. Деева, М. Ҳакимоваларнинг кекса большевик Мирзаахмад Мирходиевнинг ҳаёти ва революцион фаолиятига бағишлаб ёзилган «Халқ хизматчиси» сарлавҳали мақоласи босилган.

Ёзувчи Шуҳратнинг Улуғ Ватан уруши йиллари ҳаётидан ёзилган «Шинелли йиллар» романидан парча босилган. Бундан ташқари журналда Ёқубжон Шукурувнинг врач М. Қориева ҳақида ёзган «Октябрь қизи» сарлавҳали очерки, шунингдек яқинда Москвада бўлиб ўтган ёшлар ва студентларнинг VI Жаҳон фестивали ҳақида ёзилган бир неча материаллар бор.

Журнал кўпгина фотосуратлар билан безатиб чиқарилган.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/IX да **Юрак сирлари**, 25/IX да **Чин муҳаббат.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/IX да **Галька**, 25/IX да **Уйқудаги гўзал.**

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз ва кечқурун янги рангли киноповесть **Гуттаперча бола.**

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун **Улар йўлда учрашдилар.**

«ИСКРА» (ёзги) — кеч соат 8 ва 10 да **Улар йўлда учрашдилар.**

КАФАНОВ номли — кеч соат 8 ва 10 да **Гуттаперча бола.**

«ХИВА», — **Гуттаперча бола.**

«САЛЮТ», «УДАРНИК» — **Улар йўлда учрашдилар.**

ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА 1957 йилнинг IV квартали учун ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обуна алоқа бўлимларида, Тошкент почтамтида (иш соатларида), «Союзпечать» Тошкент шаҳар бўлимида соат 9 дан 19 гача, якшанба кунларида эса соат 9 дан 18 гача, шунингдек фабрика, завод, ўқув юртлари ва муассасалардаги жамоат обуна вакиллари томонидан қабул қилинади,

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриёти.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ТЕРРИТОРИЯСИДА ЎСИМЛИК ЗАРАРКУНАНДАЛАРИ, КАСАЛЛИКЛАРИ ВА БЕГОНА ЎТЛАРГА ҚАРШИ КУРАШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ

мажбурий фармойиши

1957 йил 23 август № 2 Тошкент шаҳри

Ўсимлик зараркунандалари, касалликлари ва бегона ўтларга қарши курашни кучайтириш мақсадида, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети **қарор қилади:**

1. Мевали ва манзарадор дарахтлари, сабзавот ва қовун-тарвуз экинлари бўлган корхона ва ташкилотларнинг ҳамда уй-жой бошқармаларининг раҳбарлари, квартал ва маҳалла комитетлари, хусусий уй эгалари ва ижарадорларга, шунингдек гулчилик билан шуғулланувчи кишиларга қишлоқ хўжалик зараркунандалари, касалликлари ва бегона ўтларга қарши, шу жумладан зарпечакка ҳам қарши кураш олиб бориш мажбурияти юклансин.

2. Ташкилот ва айрим кишиларнинг дарахт, боғ-сабзавот ўсимликларини химиявий усулда комплекс дорилаш ишларини Тошкент шаҳар ўсимликларни ҳимоя қилиш станцияси олиб боради ва бу ишларни шартнома ҳамда бир марталик топшириқларга мувофиқ тасдиқланган баҳолар юзасидан бажаради.

3. Қириш тадбирларини ўз воситалари билан бажарувчи ташкилот ва кишилар бу ишларни инструкцияга мувофиқ равишда, ўз вақтида ва юқори сифатли қилиб бажаришлари лозим.

Дорилашнинг сифатини район коммунал хўжалик бўлимларининг агрономия ходимлари ва СССР Қишлоқ хўжалик министрлигига қарашли Қишлоқ хўжалик ўсимликлари карантини Тошкент область инспекциясининг инспекторлари контроль қилади.

4. Ушбу мажбурий фармойишни бажаришдан бош тортган кишилар 100 сўмгача миқдорда штраф тўлайдилар ёки улар бир ойгача муддат билан мажбурий ишга тортиладилар.

5. Шу мажбурий фармойиш эълон қилинган кундан бошлаб 15 кундан кейин кучга киради ва Тошкент шаҳри территориясида жорий этилади.

6. Бу мажбурий фармойишнинг бажарилишини контроль қилиш Тошкент шаҳар ижроия комитетининг Ободончилик бошқармасига ва район коммунал хўжалик бўлимларига юкланади.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси М. ТУРСУНОВ.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари В. УМАРОВ.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 132. Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими — 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 04985. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № 1846.